

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича

Факультет історії, політології та міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин

**«ЗОВНІШНЯ ПОЛІТИКА США ЧАСІВ ПРЕЗИДЕНТА ДОНАЛЬДА
ТРАМПА»**

Дипломна робота

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Виконала студентка 6 курсу групи 623
Спеціальності 291 Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії

Лисенко Діани Володимирівни

Керівник: к. політ. н., доц. Стецюк А.В.

Рецензент: _____

До захисту допущено:

Протокол засідання кафедри №3

від «13» жовтня 2021 р.

зав. кафедри _____ проф. Макар В.Ю.

ЗМІСТ

ЗМІСТ	2
ПЕРЕЛІКУМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ.....	3
ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ, ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА ТА СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБКИ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	8
РОЗДІЛ 2. АМЕРИКАНСЬКО-КИТАЙСЬКІ ВІДНОСИНИ ТА ПОЛІТИКА США ЩОДО АЗІЙСЬКО-ТИХООКЕАНСЬКОГО РЕГІОНУ.....	15
РОЗДІЛ 3. ПОЛІТИКА АДМІНІСТРАЦІЇ Д. ТРАМПА ЩОДО ЄВРОПИ.....	30
РОЗДІЛ 4. ПОЛІТИКА США ЩОДО ДЕРЖАВ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ ТА МІГРАЦІЙНОЇ ПРОБЛЕМИ.....	43
РОЗДІЛ 5. РОСІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ТА УКРАЇНА В ПОЛІТИЦІ АДМІНІСТРАЦІЇ ДОНАЛЬДА ТРАМПА	57
ВИСНОВКИ.....	75
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	79
SUMMARY	92

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АТЕС – Азіатсько-Тихоокеанське економічне співробітництво (Asia-Pacific Economic Cooperation)

АСЕАН – Асоціація держав Південно-Східної Азії (Association of Southeast Asian Nations)

ВМС – Військово-морські сили (Naval Forces)

ВВП – Валовий внутрішній продукт (Gross domestic product)

ДВС – Державна виконавча служба (State Executive Service)

ВПС – Всесвітній поштовий союз (Universal Postal Union)

ЗСУ – Збройні сили України (Armed Forces of Ukraine)

ЗМЗ – Зброя масового знищення (ABC weapons)

ПТРК – протитанковий ракетний комплекс (Portable anti-tank missile complex)

ТПП – Транстихоокеанське партнерство (Trans-Pacific Partnership)

СОТ – Світова організація торгівлі (World Trade Organization)

НАЕК – Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом» (National Atomic Energy Generating Company)

НАТО – Організація Північноатлантичного договору (North Atlantic Treaty Organization)

ОАД – Організація американських держав (Organization of American States)

МАГАТЕ – Міжнародне агентство з атомної енергії (International Atomic Energy Agency)

РК – Республіка Корея (Republic of Korea)

КНДР – Корейська Народно-Демократична Республіка (Democratic People's Republic of Korea)

ЄС – Європейський Союз (European Union)

ЮНЕСКО – Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization)

INF Treaty- Intermediate-Range Nuclear Forces Treaty (Договір про ліквідацію ракет середньої і меншої дальності)

ІМЕТ – International Military Education and Training (Програма навчання та тренування військових)

ІСІС – Islamic State of Iraq and al-Sham (Ісламістська терористична організація)

ІСРОА – Join Comprehensive Plan of Action (Спільний всеосяжний план дій)

ОФАС – Office of Foreign Assets Control (Управління контролю за іноземними активами)

ІСІ – Istanbul cooperation initiative (Стамбульська ініціатива співпраці)

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Після закінчення «холодної війни» та розпаду Радянського Союзу, США залишились однією з найбільших країн — наддержавою, як у політичному так і в економічному аспекті. В силу геополітичного положення чималий вплив на міжнародні процеси здійснює саме зовнішня політика США.

Протягом багатьох років навколо особистості відомого бізнесмена та шоумена Дональда Трампа точилися численні суперечки та дискусії. Новообраний президент вважався однією з найскандальніших фігур на політичному Олімпі. Його по праву можна вважати дуже нетиповим членом політичної еліти США. Багато авторитетних західних видань, ще в період передвиборчої кампанії були налаштовані дуже скептично щодо кандидатури Дональда Трампа як президента Сполучених Штатів. Однак, шляхом грамотного керівництва, особистої харизми, чудово спланованою передвиборчою кампанією, а також дуже нескромних обіцянок Д. Трамп обійшов кандидата від демократичної партії Х. Клінтон і став 45-м президентом США.

На зовнішній політиці США за часів Трампа залишили відбитки як конфронтація та необачне переслідування ним особистих інтересів, і постійних кадрових перестановок, неочікувані кроки і конфузи.

Агресивний характер політики адміністрації Трампа підкреслювався готовністю самотійно ініціювати справи, що є відходом минулої практики попередніх адміністрацій.

Але огляд його політики свідчить, що він здійснив реальний вплив на життя людей у таких галузях, як, економіка, торгівля та зовнішня політика. Трамп, підірвав деякі з засад зовнішньої політики Америки часів Другої світової війни, ставлячи під сумнів існування НАТО, відчужуючи європейських партнерів і чужоземних автократів. Його зневага до багатосторонності привела його до

виходу з міжнародних договорів і органів, таких, як ядерна угода щодо Ірану чи Всесвітня організація охорони здоров'я.

У перебігу бурхливого президентства Д.Трампа увагу часто зосереджували на тому, що Д.Трамп говорив, а не на тому, що він робив, гойдаючись від однієї спричиненої ним самим кризи до іншої. Тому цілісної картини історії США того періоду ще немає.

Означені аспекти зумовлюють актуальність дослідження зовнішньої політики США за часів президента Дональда Трампа.

Мета дослідження — дослідити пріоритетні напрямки та реалізацію зовнішньої політики США часів президентства Дональда Трампа, а також визначити наслідки політики Трампової адміністрації протягом досліджуваного періоду.

Відповідно до поставленої мети дослідження окреслено наступні **завдання**:

— Розкрити теоретичні підходи до зовнішньої політики США і охарактеризувати джерельну базу дослідження.

— Визначити особливості політики Д. Трампа щодо американсько-китайських відносин та Азіатсько-Тихоокеанського регіону

— Охарактеризувати політику адміністрації Д. Трампа щодо Європи

— Проаналізувати міграційну політику США за часів президентства Д. Трампа

— Встановити характер відносин та співпраці США з Росією та Україною.

Об'єкт наукового дослідження складає зовнішня політика адміністрації Дональда Трампа.

Предметом дослідження є пріоритетні напрями зовнішньої політики США 2017-2021 років та її результати.

Хронологічні рамки охоплюють з 2017 по 2021 роки — а саме період перебування Дональда Трампа на посаді 45-го президента Сполучених Штатів Америки.

Методи дослідження. У даній роботі авторка використовувала такі методи, як аналіз інформації з документів, синтез, порівняння і методи узагальнення та побудови аналогій для формулювання висновків, загальнонаукові методи індукції і дедукції, проблемно-хронологічний та порівняльний методи. Методи аналізу і синтезу дозволили дослідити особливості зовнішньої політики США, дослідити основні напрямки зовнішньої політики адміністрації Дональда Трампа, а також її практичну реалізацію протягом досліджуваного періоду. Метод інвент-аналізу, використано для спостереження за динамікою подій на міжнародній арені з метою визначення основних тенденцій розвитку політики США. Синтез, порівняння і узагальнення дали змогу оцінити зовнішню політику США доби Д.Трампа в цілому і зробити висновки про неї.

Структура дослідження. Структурно роботу оформлено з переліку умовних скорочень, вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел та summary англійською мовою.

Список використаних джерел налічує 111 позицій, з яких 60 – іноземною мовою (англійська). Загальний обсяг роботи складає 95 сторінок.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ, ДЖЕРЕЛЬНА БАЗА ТА СТАН НАУКОВОЇ РОЗРОБКИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Для ґрунтового дослідження та аналізу еволюції концептуальних основ американської зовнішньої політики адміністрації Дональда Трампа, слід значну увагу приділити визначенню теоретико-методологічних основ, без якої не можливий чіткий виклад дослідницького процесу для чіткого оформлення отриманих матеріалів.

У ході основного дослідження основну частину дослідження було відведено саме зовнішній політиці США, то слід визначити основні категорії дослідження, а саме: зовнішня політика як форма налагодження відносин і підтримання спільних інтересів з країнами, президентство, форма американської політики в середині країни так і при виконанні зовнішньої політики.

Зовнішню політику США і розстановку політичних сил у світі чудово описав в своїй книзі Збігнєв Бжезінський, який вказав на виклики в трикутнику США-Україна-Росія¹.

Не секрет, що зовнішня діяльність була і залишається основною з реалізації основних форм політики країни. Будь яка адміністрація використовує як зовнішню так і внутрішню політику, для досягнення мети.

«Зовнішня політика – це система дій міжнародного актора, яка спрямована на набуття впливу на поведінку суб'єктів міжнародних відносин та пристосування до наслідків процесів міжнародної системи», взяте поняття у праці «Політична енциклопедія» Юрія Левенця та Юрія Шаповала². За словами дослідника Г. Кісінджера його погляд на поняття та порівняння зовнішньої та внутрішньої політики він висловив у книзі «Дипломатія»³.

¹ Бжезінський З. Велика Шахівниця. 288с.

² Політична енциклопедія. Київ: Парламентське видавництво, 2011. 810 с

³ Кісінджер Г. Дипломатія: КМДМ 2020. 783 с

Президенти мають значну владу над зовнішньою політикою, і ця влада лише зросла починаючи з епохи Обама. Деякі аспекти президентської влади досить помітні, як-от застосування сили, публічна дипломатія або великі міжнародні угоди, і справедливо обговорюється, як президентство Трампа вплинуло на ці аспекти зовнішньої політики.

Але є й інші, менш помітні способи, якими президенти можуть формувати зовнішню політику. Їхні кадрові рішення та політичні директиви — те, що називають «політичними інвестиціями» — відображають їхні основні переконання і можуть глибоко проникнути в бюрократію. Навіть коли президенти змінюють свою думку або радники спонукають їх прийняти рішення, яке виходить за межі їх звичайних поглядів.

Побудова зовнішньої політики та дипломатії США за адміністрації Дональда Трампа дозволяє відслідкувати певні її тренди та особливості та виявити нові політичні явища та процеси на кожному з етапів. Принцип історизму забезпечує послідовність в ході аналізу її доктринального забезпечення, а також механізмів та засобів відтворення основоположних принципів у зовнішній політиці уряду.

Президенство починається з предвиборчої кампанії, та предвиборчої програми майбутнього кандидата. Програма Дональда Трампа у 2016 році почалася з заяви про те, що він буде проводити політику «Америка перш за все»⁴. Більша частина його промови була зосереджена на тому, що він назвав «слабкістю, плутаниною та безладдям»⁵ адміністрації Обама, і його надії змінити це.

Перед аудиторією у Вашингтоні він пообіцяв «струсити іржу із зовнішньої політики Америки»⁶. Він обіцяв зробити більш жорстким міграційне

⁴Donald Trump: Foreign policz speech puuyles media. URL: <https://www.bbc.com/news/world-36158645> (дата звернення: 15.09.2021)

⁵ Козловский В. Первые шаги президента Трампа - ликвидация наследия Обама. URL: <https://www.bbc.com/russian/features-38718016> (дата звернення: 15.09.2021)

⁶ Крістіна Буряк. Як Дональд Трамп змінив світову політику URL: <https://www.dw.com/uk/yak-donald-tramp-zminyv-svitovu-polityku/a-55412586> (дата звернення: 15.09.2021)

законодавство, побудувати стіну на кордоні з Мексикою, скасувати низку законів, ухвалених його попередником Бараком Обамою.

З приходом Трампа до влади з найпершим пунктом своєї програми з чкив він зіштовхнувся, це була цілковита заборона в'їзду людей з мусульманських країн. Він змінив свою думу з «повно заборон» — на інший с«уворий контроль»⁷.

Перед виборами він обіцяв, що США стануть найкращо країною для життя, що інфраструктура перейде на новий рівень, і що поверне робочі місця мільйонам американців, на що в кінцевому результаті відчутних змін так і не відбулося, хоч адміністрація і вкладала кошти в нові дороги, залізницю та аеропорти⁸.

Політика Трампа включила серйозні зміни в країні та за кордоном. Він домігся низки довгоочікуваних консервативних перемог всередині країни, включаючи найбільше в історії скорочення корпоративних податків⁹, скасування багатьох екологічних норм і перебудову федеральної судової системи¹⁰.

На міжнародній арені ввів жорсткі нові міграційні обмеження, вийшов з кількох багатосторонніх угод, налагодив тісні зв'язки з Ізраїлем¹¹ і розпочав торгову війну з Китаєм як частину того, що він бачив як кричущий дисбаланс в економічних відносинах Америки з іншими країнами.

Трамп розділив республіканців і демократів більше, ніж будь-який керівник за попередні 3 десятиліття, він розширив прірву між республіканцями та демократами щодо основних політичних цінностей та питань. Незважаючи на те,

⁷ Чи дотримався Трамп обіцянок, які давав під час передвиборчої кампанії? URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-46937839> (дата звернення: 15.09.2021)

⁸ Там же

⁹ Kim Gittleson. US tax cut: Are they the biggest in American history? URL: <https://www.bbc.com/news/world-43790895> (дата звернення: 15.09.2021)

¹⁰ John Gramlich. How Trump's judge appointments compare with other presidents | Pew Research Center. URL: <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2021/01/13/how-trump-compares-with-other-recent-presidents-in-appointing-federal-judges/> (дата звернення: 15.09.2021)

¹¹ Will Trump's major foreign policy legacy be Israel and Palestine? | US foreign policy | The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/us-news/2020/nov/19/will-trumps-major-foreign-policy-legacy-be-israel-and-palestine> (дата звернення: 15.09.2021)

що Трамп неодноразово ставив під сумнів демократичний процес, він виявився надзвичайноактивною фігурою на виборчих дільницях.

Для дослідження зовнішньої політики США доби Д.Трампа авторка використовувала такі методи, як аналіз інформації з документів, синтез, порівняння і методи узагальнення та побудови аналогій для формулювання висновків, загальнонаукові методи індукції і дедукції, проблемно-хронологічний та порівняльний методи.

Методи аналізу і синтезу дозволили дослідити особливості зовнішньої політики США, дослідити основні напрямки зовнішньої політики адміністрації Дональда Трампа, а також її практичну реалізацію протягом досліджуваного періоду.

Порівняльний метод дослідження, був застосований, оскільки він є одним із найпоширеніших у суспільних науках. За його допомогою ми мали можливість шляхом глибокого наукового аналізу виявляти аналогії, тобто факти схожості політики адміністрації Трампа та Обама. Саме під час використання цього метода, ми провели співставлення ідейно-політичних процесів, концепцій, передумов та цілей, пов'язаних з розвитком американських зовнішньополітичних відносин, виявили їх спільні та відмінні риси, що дозволило їх використати у подальшому аналізі та конкретизації подій та явищ.

Чудовим використання бібліографічного методу висвітлено у книзі Боба Вудворда¹² де автор висвітлив найінтимніший портрет 45-го президента США, а також анамнез «нервового зриву виконавчої влади найпотужнішої країни світу».

Метод інвент-аналізу, використано для спостереження за динамікою подій на міжнародній арені з метою визначення основних тенденцій розвитку політики США. Синтез і узагальнення дали змогу оцінити зовнішню політику США доби Д.Трампа в цілому і зробити висновки про неї.

¹² Bob Woodward. Fear Trumps in the White House. 2020. 400 с.

Дане наукове дослідження переважно ґрунтується на наступній джерельній базі: публікації українських науковців, із дослідження зовнішньополітичних процесів США, російські та європейські статті, американські публікації, книги та праці, які було взято за основу, що розглядаються у дослідженні.

На даний момент немає великої кількості книг які б висвітлювали зовнішню політику уряду часів Дональда Трампа так як тема є досить новою. Вагоме місце в дослідженні політики президента можна приділити статті Айбазова М. в своїй статті вона висвітлює політику – психологічний портрет Трампа¹³.

Можна проаналізувати статтю Бартоломея Зноєка¹⁴ в якій він висвітлює політику адміністрації Трампа щодо Латинської Америки.

Відомий український дослідник міжнародних процесів, політолог Капітоненко М.Г. узагальнює та дає чітке визначення даному поняттю: «Традиційний образ т.зв. «великої держави» поєднує в собі звичні риси могутності – потужну військову міць, економічну розвиненість, успішну дипломатію, які взяті разом забезпечують міжнародний вплив, престиж та помітне місце в історії»¹⁵.

В роботі використовувався метод інвент-аналізу, за яким спостерігалася політика Дональда Трампа від приходу до влади і до оголошення імпічменту, стаття автора Залмайя Халілзада¹⁶.

Очевидно, що для ґрунтового аналізу використовувалися й першоджерела видатних політичних особистостей, зокрема послання до нації чи Конгресу, спогади та інтерв'ю, офіційне листування з іншими політиками. Саме їх опрацювання стало передумовою застосування біографічного методу в даному дослідженні та допомогло краще осмислити ідеологічні засади американської зовнішньої політики.

¹³ Айбазова М. М. Політико-психологічний профіль Дональда Трампа. 2019. 8 с.

¹⁴ Bartolomej Znojek. The Trump administration's Latin America Policy. 2017.

¹⁵ Капітоненко М.Г. «Великі держави» у світовій політиці. Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Сер. Міжнародні відносини. 2007. Вип. 35-36. С. 12-16.

¹⁶ Zalmay Khalilzad. Trump and a bipartisan foreign policy. с. 79-90

Отже, широкий та розгорнутий аналіз ключових термінів та понять, дозволив більш комплексно підійти до наукового дослідження. Саме їх чітке визначення дало автору більш основоположне уявлення про об'єкт та предмет наукового дослідження. Зокрема, було проаналізовано такі поняття, як: «зовнішньополітична діяльність», «зовнішня політика», «об'єднання» та «велика держава», «міграція».

Іван Крастев та Стівен Холмс¹⁷ аналізують політику країн Східної Європи, Росії, США та Китаю. Вони пояснюють, чому демократія, що насаджується Заходом, не близька великій частині світу і як Росія і Китай залучають на бік своєї політики все більше прихильників. Крастев та Холмс не дають рецепту нової ідеологічної платформи, але пояснюють, у чому причина зростання націоналізму та авторитаризму у багатьох країнах.

Цікавий детальний опис комунікації президента Дональда Трампа з представниками інших країн зробив Джон Болтон, в своїй книзі «Кімната, де це сталося. Мемуари Білого Дому»¹⁸ він розкрив причини взаємодії адміністрації Трампа з Китаєм, Північною Кореєю, країнами Близького Сходу та ЄС. Адміністрація Трампа подала заяву до суду, щоб заборонити вихід книги, однак заборона була знята. Ці події підкреслюють важливість книги в опрацюванні літератури та написання дипломної роботи.

Останні дні адміністрації президента Трампа, Майк Вольф представив в своїй книзі «Зсув: Останні дні президентства Трампа»¹⁹. В книзі він описував картину хаосу який спустився на Вашингтон.

Отже, можливості президента Сполучених Штатів були досить розкритими, він є головою виконавчої влади в країні²⁰, мав право на вето на законопроекти, прийняті Конгресом США. За порадою і за згодою сенату міг укладати міжнародні договори за умови їх схвалення двома третинами присутніх

¹⁷Гринспен А. Вулдрідж А. Капіталізм в Америці. 559 с.

¹⁸ John Bolton. The Room Where It Happened: A White House Memoir. 2020. 672с

¹⁹ Michal Wolff. Landslide: the final days of the Trump Presidency. 2021. 336 с.

²⁰ United State – Washington, D.C: Central Intelligence Agency. 2017 URL: <https://www.cia.gov/> (дата звернення: 15.09.2021)

сенаторів, мав право заповнювати всі вакансії, що відкривалися в період між сесіями сенату, видаючи посвідчення на посади, термін дії яких закінчувався в кінці його наступної сесії.

На думку багатьох вчених-юристів, Трамп сам себе назвав порушником правил, він ігнорував традиції та стандарти президентської пристойності та виходив за межі посади, порушуючи традиції, норми і навіть закони. Трамп розкрив багато способів використання президентства обхід норм та законів.

Протягом цього дослідження було використано комплексно використано широку методологію, яка включала як загальнонаукові методи, так і методи, які часто застосовуються в історичних та політичних науках. Якщо виокремити основні методи дослідження, то ними будуть: історико-системний, порівняльний, біографічний методи. Саме їх використання дозволило досягти всіх поставлених цілей дослідження та належним чином їх оформити.

Що стосується джерельної бази, то протягом роботи над дослідженням було розглянуто величезну кількість джерел, які автор умовно поділив на: фахові публікації вітчизняних політиків, праці американських та європейських політологів які досліджували теми про політику США, статті російських авторів, американські публікації, книги, та праці, які було взято за основу, що розглядалася у дослідженні.

РОЗДІЛ. 2 АМЕРИКАНСЬКО-КИТАЙСЬКІ ВІДНОСИНИ ТА ПОЛІТИКА США ЩОДО АЗІЙСЬКО-ТИХООКЕАНСЬКОГО РЕГІОНУ

З моменту вступу Барака Обама на посаду президента в 2009 році і за два терміни правління позитивні американо-китайські відносини були життєво важливими для двох країн і для всього світу. Обама твердо керував загальним напрямком американо-китайських відносин протягом двох своїх президентських термінів. За вісім років президентства найбільша зміна у відносинах США та Китаю пов'язана з новим статусом Китаю як другої за величиною економіки світу. Оскільки Китай продовжував набирати економічну силу порівняно зі Сполученими Штатами, чинна наддержава, безсумнівно, відчувала натиск. Після восьми років масштаби американо-китайських відносин значно розширилися і більше не обмежувалися звичайними питаннями двосторонньої торгівлі, відносинами через протоку. Враховуючи зростаючу важливість Китаю в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні та у світовій економіці, ці реформовані відносини охоплюють ширші регіональні проблеми, такі як напруженість у Східно-Китайському морі, суперечка щодо Південно-Китайського моря, різні проблеми в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні та Транстихоокеанське партнерство, а також глобальні проблеми, такі як зміна клімату, денуклеаризація, кібербезпека, боротьба з тероризмом.

Перемога на президентських виборах 2017 року Дональда Трампа, повернула увагу з глобальних інтересів на національні інтереси відповідно до його доктрини «Америка насамперед». Американці стали менш готовими брати на себе тягар утримання ліберального міжнародного економічного порядку, заяке вони виступали десятиліттями; натомість адміністрація зробила більший акцент на власній конкурентоспроможності. В результаті адміністрація Трампа вивела США з великої кількості міжнародних угод, за якими вони сприймали неадекватні американські інтереси, включаючи Транстихоокеанське партнерство, Паризька угода про зміну клімату, Організація Об'єднаних Націй з

питань освіти, Науково-культурної організації, Всесвітнього поштового союзу, Рада ООН з прав людини, ядерна угода з Іраном, та Глобальний договір ООН з міграції. У свою чергу, це прискорило перерозподіл влади у світі та підкреслило необхідність передачі глобальної відповідальності від Сполучених Штатів Америки інших країн, особливо країн Азії.

Для досягнення тієї ж мети президент Трамп розпочав переговори з Пекіном щодо скорочення величезного дефіциту США у торгівлі з Китаєм. Після кількох невдалих раундів переговорів з китайськими чиновниками адміністрація Трампа у березні 2018 року розпочала торгову війну з Китаєм посиляючись на несправедливу китайську торгову практику та інтелектуальну крадіжку власність США²¹.

Незабаром після цього Пекін у відповідь збільшив мита на продукти США, переважно з американських штатів, які проголосували за президента Трампа. Статистика показала, що президент Трамп не зміг зменшити існуючий дефіцит торгівлі з Китаєм через введені ним заходи²².

На додаток до торгової війни, США значно скоротили приплив китайських інвестицій, особливо тих, що пов'язані з придбанням американських компаній, які володіють технологіями, які, як вважалося, могли загрожувати національній безпеці США. Ось чому Комітет іноземних інвестицій у США, створений у 1970-х роках для зменшення потоку японських інвестицій, був активований у рамках процесу огляду Бюро промисловості та безпеки Міністерства торгівлі. Наприклад, CFIUS не допустив придбання Aixtron інвестиційним фондом Fujian Grand Chip, Lattice Semiconductor Corp Canyon Bridge Capital Partners, Global Eagle HNA Group та MoneyGram від Ant Financial²³.

²¹ Jeff Smith. China's Belt and Road Initiative: Strategic Implications and International Opposition. The Heritage Foundation. URL: <https://www.heritage.org/asia/report/chinas-belt-and-road-initiative-strategic-implications-and-international-opposition>(дата звернення: (15.09.2021)

²² Swanson Ana. U.S.-China Trade Deficit, Hits Record, Fueling Trade Fight. The New York Times. URL: <https://www.nytimes.com/2018/02/06/us/politics/us-chinatrade-deficit.html> (дата звернення: (15.09.2021)

²³ By David Blumental, Steven Croley, and Hui Xu, of Latham & Watkins. CFIUS and Chinese Investments in the United States—A Closed Door? Latham & Watkins Corporate Department. URL: <https://www.lw.com/thoughtLeadership/CFIUS-chinese-investments-united-states-reprint> (дата звернення: 15.09.2021)

Отже, Сполучені Штати, змогли блокувати набагато ширший спектр іноземних транзакцій які передбачували загрози її національній безпеці, включаючи частки меншин та спільні підприємства у сфері технологій, телекомунікацій та інших передових компаній. Хоча ці заходи спрямовані не лише на Китай, це факт те, що понад 50 відсотків відхилених операцій на ринку США були інвестиційними запитами китайських компаній, що свідчить про китайські інвестиції які більше не з'являються у Сполучених Штатах²⁴. Окрім цих заходів, адміністрація Трампа розробила інші, які б вбили ділові угоди з самого початку. Наприклад, замість того, щоб прийняти негативне рішення CFIUS, адміністрація Трампа запровадила суворе рішення системи огляду, яке різко продовжує період огляду, що б значно демотивують компанії, які прагнули інвестувати на ринку США.

Антикитайська риторика також ставала дедалі більш помітною у ключових стратегічних документах, таких як Стратегія національної безпеки США 2017 року та Стратегія національної оборони США 2018 року. У цих документах Китай був представлений як стратегічний конкурент і «хижак», який використовує економічні стимули та штрафи, вплив операцій та передбачали військові погрози, щоб переконати інші держави прислухатися до їх політики та порядку денного. Відповідно, адміністрація Трампа зосереджувала увагу на Індо-Тихоокеанському регіоні на майбутні роки як на ключовому регіоні, що цікавить Сполучені Штати²⁵.

Крім того, щоб посилити тиск на Пекін і запобігти китайцям конкурувати в галузі телекомунікацій, США почали звинувачувати ZTE та Huawei, що вони становили ризики для безпеки через можливе «прослуховування» користувачів їхніх пристроїв китайським урядом. Арештували пані Мен Ваньчжоу, фінансового директора Huawei в Канаді та Ван Вейкін, регіонального директора

²⁴ Alan Rappoport. In New Slap at China, U.S. Expands Power to Block Foreign Investments. The New York Times URL: <https://www.nytimes.com/2018/10/10/business/us-china-investment-cfius.html> (дата звернення: 15.09.2021)

²⁵ National Security Strategy of the United States of America. Embassy in Georgia. URL: <https://ge.usembassy.gov/2017-national-security-strategy-united-statesamerica-president> (дата звернення: 15.09.2021)

компанії в Польщі разом із громадянином Польщі за звинуваченням у шпигунстві на користь Китаю²⁶ Заборона використання Huawei технології в США та попередження Вашингтона про призупинення співпраця з країнами, які продовжують вести бізнес з китайцями Компанії, позначені як ризики безпеки, змусили країни по всьому світу переглянути свої угоди про телекомунікаційні мережі 5G, укладені з Huawei. Крім технологічних компаній, Інститути Конфуція і китайські студентські організації також підлягалі контролю в Сполучених Штатах та уряд США досліджував інші форми потенційного впливу Китаю, будь то через аналітичні центри, засоби масової інформації чи Китайська діаспора. Причини все більш негативного ставлення до Китаю з Америки Трампа можна знайти в історії, яка прийнята параноєю як важливим рушієм американського експансіонізму. Постійно створюючи ворогів, розширюючи та приєднуючи території, Сполучені Штати дотримуються позиції, що вороги Америки є скрізь і що з ними потрібно боротися і знищувати їх. Параноя була ще більше посилена відносно низьким рівнем соціальної довіри американців до інших рас та етнічних груп. Це було продемонстровано довгою історією рабства в Сполучених Штатах, де можна побачити великі відмінності з точки зору етнічної та расової приналежності, особливо щодо афроамериканців, Азіати, корінні американці, латиноамериканці, араби, євреї та інші групи іммігрантів, які не є носіями англійської мови.

Критикуючи політичних «голубів» у Вашингтоні, які продовжують вважати Пекін конструктивним партнером, а не екзистенційною загрозою, у адміністрації Трампа почали з'являтися «яструби», такі як Пітер Наварро, Уілбур Росс та Роберт Лайтхайзер. Значною мірою їхні погляди на Китай були сформовані полемічним нарисом Роберта Д. Блеквілла та Ешлі Телліс, написаним у 2015 році для Ради міжнародних відносин (CFR) під назвою «Перегляд Великої стратегії США щодо Китаю». Блеквелл та Телліс вважали, що Сполучені Штати з моменту

²⁶ Paul Mozur and Raymond Zhong. Huawei and China, Facing U.S. Charges, Have Few Ways to Retaliate. The New York Times. URL: <https://www.nytimes.com/2019/01/29/technology/huawei-indictment-criminal-charges.html> (дата звернення: 15.09.2021)

свого заснування послідовно здійснювали грандіозну стратегію, спрямовану на завоювання та збереження панування над різними суперниками спочатку на північноамериканському континенті, потім у Західній півкулі та, нарешті, на глобальному рівні. Під час "холодної війни" ця стратегія проявилася як політика «стримування», яка дала хороші результати у захисті безпеки Сполучених Штатів та їх союзників, а потім розпадом Радянського Союзу. Однак, щоб зупинити загрозу з боку Китаю і залишитися найбільшою світовою державою в 21 столітті, вони вважали, що США необхідно припинити подальше зростання Китаю, використовуючи всі існуючі механізми від жорсткої влади до геоекономічного та геополітичного тиску які Вашингтон використовував під час холодної війни для стримування Радянського Союзу. Вони рекомендували Сполученим Штатам дати пріоритет зміцненню внутрішньої економіки, а потім, на додаток до існуючих альянсів, встановити нові партнерські відносини та створити нові форми співробітництва в індо-тихоокеанському регіоні, що виключає Пекін, з метою посилити спроможність азійських країн протистояти Китаю. Працюючи над створенням нових механізмів для стримування розвитку китайських технологій, вони також пропонували уряду США провести дипломатію на високому рівні з Пекіном, з постійними запевненнями союзників і друзів, що мета Сполучених Штатів не спровокувати конфлікти з Китаєм²⁷.

Що ще важливіше, негативне ставлення адміністрації Трампа в напрямку Пекіна впливало із звинувачень у несправедливості Китаю торгової практики, примусова передача технологій, крадіжка інтелектуальної власності та її нав'язування немитних бар'єрів, що перешкоджають компаніям США вступити до китайців на ринок. У зв'язку з цим чиновники у Вашингтоні постійно підкреслювали проблему США, дефіцит торгівлі з Китаєм.

Представники влади стверджували, що споживачі та промисловість США роками не отримали вигоду від дешевої китайської продукції, вітчизняні

27 Robert D. Blackwill and Ashley J. Tellis. Revising the U.S. Grand Strategy Toward China. Council on Foreign Relations. URL: <https://carnegieendowment.org/files/TellisBlackwill.pdf>. (дата звернення: 15.09.2021)

виробники та мільйони американців постраждали від процесу «зроблено в Китаї» і втратили роботу, оскільки велика кількість американських компаній передали своє виробництво на аутсорсинг до Китаю. Останньою краплею стала ініціатива Китаю «Зроблено в Китаї 2025» з метою підняття країни у світовому ланцюжку створення вартості від виробника дешевих товарів до високотехнологічних продуктів, що Вашингтон трактував як найбільшу тривалу загрозу першості США.

Зміна зовнішньої політики США адміністрацією Трампа серйозно загрожувала самому фундаменту глобалізації: багатосторонності. Вихід США з існуючих політичних і торгових угод перевів світ у період нестабільності, в якому протекціонізм та уявлення про забезпечення національних інтересів є домінуючими; співпраця та партнерство залишаються осторонь.

Зокрема, суперництво між США та Китаєм матиме значний вплив на зростання економіки, що розвивається, та світової торгівлі. Зокрема, дефіцит продукції, що надходить з Китаю (серед яких є продукти американських компаній, які перенесли свої конвеєри в Китай), дійсно сприяє зміцненню обробної промисловості США, залученню американських компаній додому та збільшенню місцевої зайнятості. Однак адміністрація Трампа повинна була мати на увазі, що за останні десятиліття Китай зміцнив фактичне стратегічне партнерство зі Сполученими Штатами, протистоячи потужному тайванському лобі, яке прагнуло погасити статус материкового Китаю в Конгресі США, які є пов'язані з сотнями тисяч робочих місць, переважно на Західному узбережжі.

Внутрішнє введення Сполученими Штатами високих тарифів Держави серйозно вплинули на китайську економіку, про що свідчить те, що зростання ВВП Китаю досягло рекордно низького рівня – 6,6 відсотка у 2018 році²⁸. Конкурентоспроможність китайської продукції на ринку США також була підірвана. Якщо бути більш конкретним, китайські продукти стали дорожчими у

²⁸ Kevin Yao. China's economy seen growing 6.8 percent in 2017 and 6.7 percent in 2018: Reuters pool, Електронний ресурс] Reuters pool. URL: <https://www.reuters.com/article/us-china-economy-gdp/chinaseconomy-seen-growing-6-8-percent-in-2017-and-6-4-percent-in-2018-reuters-pollidUSKBN1CT0FO> (дата звернення: 15.09.2021)

міру зростання вартості робочої сили на китайських заводах, частково через старіння суспільства в результаті десятиліття політики «Одна дитина»²⁹, а також деградації навколишнього середовища. Якщо ігнорувати внутрішні проблеми, які мають вирішити китайці, торгова війна видавалася неминучою через значні валютні резерви в Китаї та високий державний борг у США. Китайський уряд має набагато більший контроль економіки і тому має можливість наповнювати внутрішні витрати за допомогою грошових та фіскальних стимулів. Уряд Китаю також міг збільшити експорт, дозволивши юаню впасти і доручивши державним банкам підтримувати галузі та компанії, на які найбільше впливають тарифи США. У цьому сенсі Китай зміг би роками терпіти торговельну війну. Однак на місцевому рівні негативні наслідки відбувалися набагато сильніше.

9 липня 2020 року адміністрація Трампа ввела санкції та візові обмеження проти вищих чиновників Китаю, включаючи Чень Цюаньгуо, Чжу Хайлунь, Ван Міншань та Хуо Люцзюнь. Вводячи санкції, їм та їхнім найближчим родичам було заборонено в'їзд до США, американські активи були заморожені³⁰. Санкція ґрунтується на Уйгурському законі про політику прав людини. Китай заперечував будь-яке жорстоке поводження з мусульманами на далекому заході Синьцзяну.

Вважалася, що там влада затримала за останні роки близько мільйона людей у таборах перевиховання. Казали: «професійна підготовка» необхідна для протидії радикалізму та сепаратизму. За словами адміністрації Трампа, пан Чен, який є членом потужного Політбюро Комуністичної партії Китаю, є найвищим китайським чиновником, якого коли-небудь торкнулися санкції США.

14 липня 2020 року Трамп підписав Акт про автономію Гонконгу, який санкціонує китайських чиновників та юридичні особи за «репресивні дії» Китаю проти жителів Гонконгу, і видав розпорядження, що припиняє пільговий режим

²⁹ Політика «Одна дитина» була введена Ден Сяопіном у 1979 році для підвищення якості життя населення та збільшити ВВП на душу населення.

³⁰ Xinjiang: US sanctions on Chinese officials over 'abuse' of Muslims. BBC NEWS. URL: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-53355697> (дата звернення: 15.09.2021)

території США; Закон надає повноваження Державному департаменту та Міністерству фінансів накладати санкції на осіб, причетних до запровадження закону про безпеку в Гонконзі, а також націлювався на банки, причетні до значних операцій із правопорушниками³¹.

22 липня 2020 року уряд США наказав китайським дипломатам закрити Генеральне консульство Китаю в Хюстоні та звільнитися протягом 72 годин, викликавши дипломатичну реакцію з боку китайських чиновників. Політолог Бостонського коледжу Роберт С. Росс сказав, що: «адміністрація Трампа хотіла б повністю відокремитися від Китаю. Ні торгівлі, ні культурних обмінів, ні політичних обмінів, ні співпраці з усього, що нагадує спільні інтереси»³². Представник Міністерства закордонних справ Китаю Ван Веньбінь у відповідь виступив із заявою, у якій просив США відмінити закриття, погрожуючи взаємними діями в іншому випадку. Оскільки США не відступили від своєї попередньої директиви, 24 липня влада Китаю наказала закрити Генеральне консульство США в Ченду.

22 вересня 2020 року Трамп під час 75-ї сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй згадав, що: «Китай заблокував внутрішні поїздки, дозволивши рейсам вилітати з Китаю та заражати світ» у зв'язку з пандемією COVID-19», а потім додав: «Китайський Уряд та Всесвітня організація охорони здоров'я, яка практично контролюється Китаєм, неправдиво заявили, що немає доказів передачі від людини до людини». Він також звинуватив Китай у тому, що він «скидає мільйони і мільйони тонн пластику та сміття в океани, переловлює риби інших країн, знищує величезну кількість коралових рифів і

³¹ Dave Boyer. Donald Trump signs law authorizing China sanctions over Hong Kong crackdown. The Washington Times. URL: <https://www.washingtontimes.com/news/2020/jul/14/donald-trump-signs-law-authorizing-china-sanctions/> (дата звернення: 15.09.2021)

³² China told the Houston consulate to close. Northwest Arkansas. URL: <https://www.nwaonline.com/news/2020/jul/23/china-told-to-close-houston-consulate/> (дата звернення: 15.09.2021)

викидає в атмосферу більше токсичної ртуті, ніж будь-яка країна в світі. Викиди вуглецю в Китаї майже вдвічі перевищували американські»³³.

Друге десятиліття XXI століття завершилося значними змінами у світі. Найбільш помітно, що зовнішньополітична зміна Сполучених Штатів під час президентства Трампа принесла нову динаміку міжнародним відносинам. Протягом кількох поколінь Вашингтон формував міжнародну політику як командного гравця, об'єднуючи значну групу країн завдяки їхнім спільним цінностям, встановленим після Другої світової війни.

Відносини значно погіршилися у 2018 році та у 2019 році, коли Трамп розпочав торгову війну проти Китаю, заборонив американським компаніям продавати обладнання Huawei, збільшив візові обмеження для студентів та науковців китайського громадянства та визначив Китай «валютним маніпулятором». До травня 2020 року відносини досягли нового мінімуму, оскільки обидві сторони звинувачували іншу у провіні за епідемію коронавірусу у всьому світі.

Вашингтон мобілізував кампанію розслідувань, судового переслідування та обмежень експорту. Пекін активізував військову діяльність у спірному Південно-Китайському морі та розпочав доноси американського держсекретаря Майка Помпео. Китайські чиновники публічно припускали, що американські військові навмисно розв'язали вірус у Китаї.

Після другого імпічмента Трампа, Китайський уряд офіційно не коментував цю подію, однак деякі китайські аналітики припустили, що китайська влада розглядає імпічмент Дональда Трампа як послаблення влади президента в країні.

Напружені відносини Китаєм завдали великої шкоди місцевим виробникам США, які закупували сировину з Китаю, транснаціональним компаніям, які перемістили своє виробництво в Китай, групам інтересів США, які через взаємні

³³Remarks by President Trump to the 75th Session of the United Nations General Assembly. The White House. URL: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-75th-session-united-nations-general-assembly/> (дата звернення: 15.09.2021)

заходи Пекіна не могли експортувати продукцію до китайського ринку та споживачів США, яким доведеться платити вищі ціни.

На глобальному рівні США також понесли значні наслідки. Країни у всьому світі побачили, що Вашингтон був менш зацікавлений у спільному добробуті, а більше – у власних інтересах, що шкодить іміджу та авторитету як провідної світової держави. Зміни політики Сполучених Штатів та їх торговельна війна з Китаєм, безумовно, мають глибокі наслідки для Пекіна. У всьому світі Китай все більше звертався до інших торгових партнерів, щоб компенсувати частку ринку США.

Південно-Східна Азія традиційно відігравала не значну роль у зовнішній політиці США загалом, а відданість США цьому регіону залишалася досить неоднозначною після закінчення холодної війни. Але під час свого перебування на посаді президент США Барак Обама підвищив рівень уваги США до Південно-Східної Азії та Асоціації держав Південно-Східної Азії³⁴ до рівня, якого не було з моменту закінчення війни у В'єтнамі. Вбачаючи Південно-Східну Азію та АСЕАН як життєво важливі для збереження того, що вони називали міжнародним порядком, заснованим на правилах, адміністрація Обами зробила регіон і регіональне угруповання важливою частиною свого так званого «відновлення балансу» в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні та вжила заходів щоб конкретизувати це в різних країнах і сферах.

До кінця його другого терміну спадщина Обами у відносинах між США та АСЕАН фактично залишалася досить неоднозначною. З одного боку, адміністрація досягла помітних успіхів у підвищенні та інституціоналізації більш високого рівня уваги до Південно-Східної Азії, прихильності Вашингтона до багатосторонньої дипломатичної системи Азії та покращення відносин з народом Південно-Східної Азії. Але, з іншого боку, він зіткнувся з проблемами протистояння реальності зростаючого впливу Китаю в Південно-Східній Азії,

³⁴ І. Д. Коміренко, А. М. Копистира. Асоціація держав Південно-Східної Азії // Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т./Редкол.:Л. В. Губерський (голова) та ін. — К: Знання України, 2004 — Т.1 — 760с.

розробки економічного підходу для регіону та формування чіткого та всебічного підходу до вирішення питань демократії та прав людини.

Після того як Дональд Трамп став 45 президентом Сполучених Штатів Америки, він продовжив політику свого попередника, Барака Обами і вирушив у 12-денне турне країнами Азіатсько-Тихоокеанського регіону.

Пізніше прес-секретар Білого дому Сара Хакабі Сандерс підтвердила, що він відвідає саміт Східної Азії - зустріч лідерів Австралії, Японії, Китаю, та інших країн, які його попередник, Барак Обама, зробив пріоритетом³⁵.

12-денна поїздка розпочалася 3 листопада 2017 року, з Гавайських островів де Дональд Трамп відвідав Об'єднану базу Перл-Харбор-Хіккам. Він отримав брифінг від Тихоокеанського командування США, присвячений Північній Кореї. Він також зустрівся з губернаторами Аляски, Гаваїв та тихоокеанських територій США³⁶.

5 листопада після приземлення в Японії президент Дональд Трамп привітав американських і японських військовослужбовців та їх сім'ї на авіабазі Йокота в Токіо. Під час виступу Трамп сказав: «Немає єдиного місця, де я б скоріше розпочав свою подорож, аніж тут з усіма вами. Неймовірні чоловіки та жінки збройних сил Сполучених Штатів та ваші чудові партнери-Сили самооборони Японії³⁷.

У понеділок 6 листопада президент Дональд Трамп поспілкувався з керівниками бізнесу США та Японії та взяв участь у зустрічах з прем'єр-міністром Японії Сіндзо Абе. Під час зустрічі з керівниками бізнесу Трамп обговорив питання створення робочих місць, зростання фондового ринку, зростання ВВП, скорочення нормативних актів щодо бізнесу та

³⁵ Mark Landler. Trump's Grueling Asia Trip: 5 Nations, 12 Day. The New York Times Company. URL: <https://www.nytimes.com/2017/11/03/us/politics/trump-asia-summit.html> (дата звернення: 15.09.2021)

³⁶ Jonathan Lemier. On eve of Asia trip, Trump pays visit to Pearl Harbor. AP NEWS. URL: <https://apnews.com/article/hawaii-japan-donald-trump-ap-top-news-world-war-ii-1e7446180f5e4f03b6aece122a6a7650> (дата звернення: 15.09.2021)

³⁷ Airman Donald Hudson. Yokota.AF.mil. Trump Visits Yokota URL: <https://www.yokota.af.mil/News/Article-Display/Article/1363208/trump-visits-yokota/> (дата звернення: 15.09.2021)

інфраструктурних проєктів, дефіциту торговельного балансу з Японією, продажу Японії військового обладнання та торгівлі³⁸.

Трамп вилетів з Токіо, і направився до Пхенгтека, Республіка Корея, а вже 7 листопада: Трамп став першим президентом, який відвідав Республіку Корея за останні 25 років. Дональд Трамп зустрівся та пообідав із військовослужбовцями зі Сполучених Штатів та Республіки Корея у таборі Хамфріс поблизу міста Анджеонг-Рі, Рок. Потім Трамп взяв участь у двосторонній зустрічі та спільній прес-конференції з президентом Мун Чже Іном. Лідери обговорили ядерні амбіції Північної Кореї, створення миру на Корейському півострові та торгівлю³⁹.

Під час виступів на форумі АТЕС Трамп та голова КНР Сі Цзіньпін запропонували протилежні погляди на світову торгівлю. Хоча Сі зосередився на багатосторонності та глобалізації, Трамп зосередив увагу на двосторонніх торговельних угодах і, як він назвав, несправедливій торговельній політиці, яка завдала шкоди США, Трамп сказав: «Ми прагнемо до міцних торговельних відносин, що кореняться у принципах справедливості та взаємності. Коли Сполучені Штати укладають угоди про торговельні відносини з іншими країнами чи іншими народами, відтепер ми будемо очікувати, що наші партнери сумлінно виконуватимуть правила так само, як і ми. Ми очікуємо, що ринки будуть в рівній мірі відкриті з обох сторін, і що приватна промисловість, а не урядові помічники, спрямовуватимуть суть інвестиції. На жаль, занадто довго і в занадто багатьох місцях сталося навпаки. Протягом багатьох років, США систематично підривали їх економіку з невеликими умовами. Ми знизили або припинили тарифи, зменшили торгові бар'єри та дозволили іноземним товарам вільно

³⁸ John Woolley and Gerhard Peters. The President's News Conference With Prime Minister Shinzo Abe of Japan in Tokyo, Japan. The American Presidency Project. URL: <https://www.presidency.ucsb.edu/documents/the-presidents-news-conference-with-prime-minister-shinzo-abe-japan-tokyo-japan-0> (дата звернення: 15.09.2021)

³⁹ U.S. President Donald Trump to Make State Visit to Korea in Early November. URL: <https://english1.president.go.kr/BriefingSpeeches/Briefings/109> (дата звернення: 15.09.2021)

надходити до нашої країни. Але хоча ми знизили ринкові бар'єри, інші країни не відкрили нам своїх ринків»⁴⁰.

Під час спільної прес-конференції з президентом В'єтнаму Тран Дай Куангом Трамп з Куангом обговорили поглиблення торговельних відносин між двома країнами та питання безпеки. Трамп сказав: «Рухаючись вперед, я вітаю зобов'язання В'єтнаму щодо усунення торговельних бар'єрів для сільськогосподарської продукції США. Це дуже важливо. Ми повинні гарантувати, що американські фермери та всі американські компанії, особливо ті, що займаються цифровими послугами та електронною комерцією, можуть конкурувати на рівні і ми з нетерпінням чекаємо співпраці з вами у боротьбі з хижою та несправедливою торговельною практикою в регіоні. Щодо питань безпеки, ми продовжуємо працювати з нашими в'єтнамськими партнерами та з партнерами по всьому регіону над низкою проблем, включаючи безпеку на морі, боротьба з тероризмом, торгівля людьми та наркотиками, кіберзлочинність та профілактика хвороб»⁴¹.

12 листопада президент Дональд Трамп відвідав Філіппіни. Він брав участь у спеціальній урочистій святковій вечері до 50-річчя АСЕАН⁴².

13 листопада президент Дональд Трамп взяв участь у церемонії, присвяченій 40-річчю відносин США та АСЕАН на саміті США-АСЕАН. Він також брав участь у двосторонніх зустрічах з президентом Філіппін Родріго Дутерте, а також зустрічався з прем'єр-міністром Індії Нарендрою Моді, прем'єр-міністром Австралії Малькольмом Тернбуллом та прем'єр-міністром Японії Сіндзо Абе⁴³.

⁴⁰ Jake Maxwell Watts, Chuin-Wei Yap and Jacob M. Schlesinger. Trump, Xi Push Opposing Views on Trade. The wall street journal. URL: <https://www.wsj.com/articles/trump-declares-new-world-trade-order-1510300438?mod=djemCapitalJournalDaybreak> (дата звернення: 15.09.2021)

⁴¹ Подальше поглиблення всеосяжного партнерства між В'єтнамом і США. Vietnam.Vnanet. URL: <https://vietnam.vnanet.vn/russian>. (дата звернення: 15.09.2021)

⁴² Pia Lee-Brago. Trump to skip East Asia Summit. Philstar global Headliners. URL: <https://web.archive.org/web/20171026010706/http://www.philstar.com:8080/headlines/2017/10/26/1752605/trump-skip-east-asia-summit>. (дата звернення: 15.09.2021)

⁴³ Мищенко О. Саміт АСЕАН: Трамп зустрівся з Дутерте. Deutsche Welle. URL: <https://p.dw.com/p/2nVRI> (дата звернення: 15.09.2021)

Трамп також розповів про своє бачення вільного та відкритого Індо-Тихоокеанського регіону. Він сказав: «Тому ми хочемо, щоб наші партнери в регіоні були сильними, незалежними та процвітаючими, не контролювали власну долю та не мали ворогів. Це принципи нашого бачення вільного та відкритого Індо-Тихоокеанського регіону. Під час прес -конференції Трамп заявив, що його адміністрація зробить заяву щодо торгівлі та Північної Кореї в середу. Він сказав: «Ми зробимо заяву, коли повернемося до Білого дому десь у середу. І це буде дуже повна заява щодо торгівлі, щодо Північної Кореї та багатьох інших речей. Ми зробили деякі дуже великі кроки щодо торгівлі, набагато більші за будь – що, що вам відомо, на додаток до близько 300 мільярдів доларів продажу різним компаніям, включаючи Китай. Але ми досягли значного прогресу в торгівлі. Ми маємо дефіцити майже з усіма. Але ці дефіцити скоротять дуже швидко і дуже істотно»⁴⁴.

Президент часто критикував регіональних союзників з різних питань, починаючи від витрат на підтримку розміщення до торгівлі. Сильна залежність адміністрації від санкцій та тарифів створила дискретних переможців та переможених на економічному фронті, на противагу давній орієнтації США на створення широкого процвітання. А непослідовне дотримання цінностей та принципів США, зокрема похвала авторитарних лідерів та ухилення від критики регіональних порушень прав людини, послабило м'яку силу США. Незважаючи на ранні побоювання, що адміністрація Трампа могла відійти від повороту США до Азії, в її індо-тихоокеанській стратегії є елементи послідовності, які підтверджують важливе місце Азії у зовнішній політиці США. Ці послідовні теми дали широкий простір для міцної тристоронньої програми з близькими регіональними партнерами, включаючи Австралію та Асоціацію держав Південно-Східної Азії.

⁴⁴ Мищенко О. Саміт АСЕАН: Трамп зустрівся з Дутерте. Deutsche Welle. URL: <https://p.dw.com/p/2nVRI> (дата звернення: 15.09.2021)

Основна слабкість підходу адміністрації полягала в тому, що, намагаючись укласти стратегічну конкуренцію з націоналізмом президентського бачення «Спочатку Америка», це затьмарило води американської стратегії. Протекціоністська риторика, орієнтована на загрози, неявно свідчить про те, що Сполучені Штати відійшли від того, що зробило американське керівництво таким чітким: його акцент на просуванні колективних благ, а не на досягненні вузьких односторонніх цілей.

Трампа відзначився своєю непередбачуваністю та відмовою від попередніх міжнародних зобов'язань, що порушувало дипломатичні конвенції, охоплюючи політичну та економічну вразливість з більшістю противників і загострення відносин з традиційними союзниками. Політика Трампа це було дещо нове як для Сполучених Штатів так і для Азіатсько-Тихоокеанського регіону.

Отже, в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні існував високий рівень невизначеності. Азіатські країни регіону, такі як Південна Корея та Японія, давні американські союзники і навіть суперник Вашингтона, Китай, намагалися вирішити загадку, яку поставив президент Сполучених Штатів.

Інтерес Трампа до регіону зростав: тим не менш, його інтерес будувався на безпеці, метою якої було збільшення американської військової присутності в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні, щоб зберегти американську гегемонію. Зусилля Сполучених Штатів у регіоні були зосереджені на розширенні американської військової присутності та стримуванні розширення влади Китаю. Важливо відзначити, що Пекін пропонував країнам Азіатсько-Тихоокеанського регіону привабливі, навіть «ідеальні» пропозиції щодо торгівлі, звісно, для майбутніх переговорів. Крім того, Пекін став найбільш релевантним передачем іноземних інвесторів у світі, здебільшого пов'язаними з інфраструктурою.

Переломним моментом для Сполучених Штатів була ситуація коли країни Азіатсько-Тихоокеанського регіону не хотіли відмовлятися від регіональної багатосторонності, навіть якщо така держава, як Сполучені Штати, не брала би в ній участі.

РОЗДІЛ 3. ПОЛІТИКА АДМІНІСТРАЦІЇ Д. ТРАМПА ЩОДО ЄВРОПИ

Президент Барака Обама демонстрував, чітку відданість відновленню міцного партнерства Америки з Європою на основі спільної поваги та спільних інтересів. Відновлював відносини через НАТО, зв'язки ЄС – США та спільну політику щодо широкого кола проблем, таких як розповсюдження ЗМЗ, тероризм, зміна клімату та кілька регіональних криз на Близькому Сході та в Африці.

Президентство Трампа широко розцінювалося як передвістя припинення ліберального міжнародного порядку, навіть якщо це порядок, від якого США вже давно виграли. Під час передвиборної кампанії президент США Дональд Трамп заявив, що він «зітре іржу» з зовнішньої політики Америки. Однак після того, як його обрали, його адміністрація зберегла багато давніх пропусків Америки, включаючи ті, які були (і продовжують бути) об'єктом критики Трампа.

Політика Трампа – це зовнішня політика, яку багато хто характеризував як транзакційну, у якій витрати та вигоди важливіші за ідеї та норми⁴⁵.

В Європі, обрання Трампа президентом США було непередбачуваним. Коли в Європі Рада з міжнародних відносин проаналізувала точки зору 28 держав-членів Європейського Союзу до американських виборів, лише кілька опозиційних партій очікували, що Трампа отримає більшість голосів. По всій Європі уряди пророкували перемогу Хілларі Клінтон. Проте, незважаючи на відносний консенсус щодо Трампа, загалом реакція Європи була більш розміреною, ніж реакція Америки. Незважаючи на результату, європейські лідери виявили менше політичних опозицій проти Трампа, ніж відомий «лежачий» Конгрес, контрольований республіканцями. Було багато жорстоких

⁴⁵ Doug Stokes. Trump, American hegemony and the future of the liberal international order. *International Affairs*, (2018), p. 137. (дата звернення: 15.09.2021)

слів, але європейці не помітно змінили свій підхід до США. Більшість навіть не вживає жорстких слів. Як сказав Джордж Оруелл: «Європейці, які «Відмовилися» від насильства тільки тому, що американці чинять насильство від їхнього імені»⁴⁶. Тож, навіть коли європейці скаржилися чи протестували, вони не могли поставити під сумнів свої стосунки з Америкою. Ця асиметрична залежність є фундаментальною і, здавалося б, постійною ознакою трансатлантичних відносин, незручним фактом, що лежав в основі десятиліть риторики про спільні цінності та спільну історію. І це означає, що Європейські лідери повинні знайти спосіб жити з президентом Дональд Трамп незалежно від того, яку загрозу він представляє європейським цінностям або кого він відштовхує з дороги.

Відносини Трампа з НАТО почали погіршуватися ще під час передвиборчої кампанії, коли Трамп почав критикувати Альянс, вимагаючи від інших членів НАТО збільшити свої оборонні витрати. Також з певною стурбованістю Європа дивилася на обрання Дональда Трампа президентом, особливо за його заяв про те, що НАТО «застаріла», але незважаючи на всі побоювання коли Трамп вступив на посаду, його адміністрація швидко рухалась до відновлення трансатлантичної довіри.

2017 рік, лідери світових економічних держав зібралися на щорічний 43 саміт G7⁴⁷, перший після того, як Великобританія проголосувала за вихід із Європейського Союзу, а США проголосували за обрання Дональда Трампа, відомого євроскептика.

Наприкінці зустрічі Трамп відмовився схвалити традиційне спільне комюніке, в якому визначалися пріоритети країн G7 на майбутнє. Зокрема, він відмовився виконувати Паризьку угоду щодо зміни клімату; через два дні він

⁴⁶ Оруелл насправді сказав: «Ті, хто «відмовляється» від насильства, можуть тільки це зробити тому що інші чинять насильство від їхнього імені». Але це було інший час. Джордж Оруелл, «Записки про націоналізм», травень 1945 р.,

⁴⁷ G7 a Taormina, è ufficiale. Renzi chiama da Boston il sindaco Giardina: «Il vertice si farà nella Perla» URL: <http://www.blogtaormina.it/2016/04/01/g7-taormina-ufficiale-renzi-chiama-boston-sindaco-giardina-vertice-si-fara-nella-perla/221255/> (дата звернення: 15.09.2021)

почав процес виходу США з цієї угоди. Протягом чотирьох років після цього Трамп атакував НАТО, називав ЄС «ворогом» Америки, вийшов з ядерної угоди з Іраном і ввів торговельні мита на європейську сталь та алюміній.

Не секрет, що ЄС роками балансував на межі розпаду, ослаблений борговою кризою євризони, кризою мігрантів та внутрішніми розбіжностями щодо економічної та політичної інтеграції. Популізм був на підйомі, і референдум щодо Brexit, який з ентузіазмом підтримав Трамп, став кульмінацією цього.

Тим не менш, ці події, обмежені руйнівним приходом Трампа на світову арену, також послужили каталізатором для тих, хто вірить, що «для того, щоб врятувати Європу, нам потрібно більше», – каже Пітер Роу, старший науковий співробітник Інституту Гудзона, американський аналітичний центр.

Президентство Трампа підбадьорило певну частину європейських технократів, яких іноді називають панєвропейцями, які виступають за розширення союзу. Їх прапороносець, президент Франції Еммануель Макрон, виклав своє бачення майбутнього ЄС у амбітній промові в Сорбонні у 2017 році.

Довгий час серед так званих «ощадливих» країн Австрії, Данії, Швеції та Нідерландів існувала активна опозиція ідеї подальшої інтеграції Європи. Але президентство Трампа було «вітром у вітрилах паризької точки зору щодо того, що ЄС має бути світовою державою» і головним гравцем у глобальній конкуренції між Китаєм і США, — сказав Роу.

Коронавірус зробив все по іншому, надавши прекрасну можливість запуснути «фонд відновлення» у розмірі 750 мільярдів євро (875 мільярдів доларів), інструмент спільного реагування ЄС на насуваючу рецесію. Фонд дозволив Європейській Комісії брати позики⁴⁸ на ринках капіталу від імені ЄС і розподіляти зібрані гроші між державами-членами у вигляді грантів і позик.

⁴⁸ EU recovery fund: how the plan will work | Free to read. URL: <https://www.ft.com/content/2b69c9c4-2ea4-4635-9d8a-1b67852c0322> (дата звернення: 15.09.2021)

Президентство Трампа, можливо, заклало основу для цього моменту: після чотирьох років тому, коли йому говорили, що він не може покладатися на США, ЄС нарешті взяв справу у свої руки.

Джеймс Карафано, експерт із зовнішньої та оборонної політики Heritage Foundation, стверджує, що президент Трамп «насправді зробив багато позитивних і конструктивних речей для трансатлантичних відносин», але що «люди зациклюються на риториці і ігнорують результати на місцях».

Наприклад, Трамп підтримав Ініціативу трьох морів⁴⁹, метою якої була координація та допомога у фінансуванні інфраструктурних, цифрових та енергетичних проєктів у країнах, які межують з Балтійським, Чорним та Адріатичним морями, щоб протистояти російському та китайському впливу. На початку 2020 року держсекретар США Майк Помпео пообіцяв виділити до 1 мільярда доларів майбутнього фінансування цієї ініціативи, яка очікувала схвалення Конгресом, через Міжнародну фінансову корпорацію розвитку.

Насправді, Трамп проявив незвичайний інтерес до цього регіону. Він переконав Естонію, Польщу, Чехію, Словенію та Латвію посилити співпрацю з Вашингтоном у сфері 5G і посередником угоди, хоча й спірної, між Сербією та Косово, двома потенційними майбутніми членами ЄС.

Фактично розпочавши нову холодну війну з Китаєм, Трамп також змусив ЄС розробити власну стратегію щодо Пекіна, щоб не потрапити в середину. Відносини з Китаєм зайняли перше місце в дипломатії ЄС з тих пір, як блок назвав Пекін «системним суперником» у 2019 році.

«Але, мабуть, найважливіше, що Трамп зробив для Європи, — це змусити їх «усвідомити той факт, що вони повинні почати піклуватися про себе», – каже

⁴⁹ The Three Seas Initiative explained. URL: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/the-three-seas-initiative-explained-2/> (дата звернення: 15.09.2021)

Весела Чернева⁵⁰, заступник директора Європейської ради з міжнародних відносин.

І хоча Франція та Німеччина зробили грандіозні заяви про посилення обороноздатності ЄС, зобов'язання щодо витрат на оборону в наступному семирічному бюджеті блоку були фактично скорочені.

Основна претензія Трампа на європейців — те, що вони халявники, які їздять на американському пальті — не нова. І Барак Обама, і Джордж Буш хотіли, щоб Європа витратила більше на оборону. Різниця полягала в тому, що попередні президенти підкреслювали важливість НАТО, а Трамп, як повідомляється, був би радий залишити НАТО.

У липні Трампа різко розкритикували за виведення американських військ з Німеччини. Але Обама зробив те ж саме у 2013 році. Наприкінці свого другого терміну в широкомасштабному інтерв'ю The Atlantic Обама різко критикував дії європейців на Близькому Сході та відсутність витрат на оборону, проголошуючи, що «безкоштовні гонщики погіршують все».

Американці та європейці сперечалися не лише про оборону; у них різні уявлення про роль уряду в цифровому просторі, і ця різниця лише зросла, оскільки великі технологічні компанії взяли на себе більшу роль у суспільному надбанні.

Обама розкритикував ЄС за те, що він вважав комерційним протекціонізмом (платний доступ), але врешті-решт він очолив ухвалення знакової спільної угоди про обмін даними з ЄС та Швейцарією під назвою «Щит конфіденційності». Тим часом адміністрація Трампа розкритикувала знаковий закон ЄС про конфіденційність даних, Загальний регламент захисту даних, як «надто обмежувальний». (Європейський суд у липні постановив, що Privacy Shield не захищає належним чином дані споживачів ЄС від нагляду уряду США.)

⁵⁰ Весела Чернева: Големият въпрос за Европа е дали ще може сама да отстоява интересите. URL: <https://bnr.bg/post/101231619/vesela-cherneva-golemiyat-vapros-za-evropa-e-dali-shte-moje-sama-da-otstoava-interesite-si> (дата звернення: 15.09.2021)

Весь свій термін Трамп наполягав, щоб НАТО більше брала участь у боротьбі з екстремістськими угрупованнями, пов'язаними з ісламістськими тероризмом⁵¹. У цьому світлі Альянс все ще намагається визначити для себе чітку роль у боротьбі з тероризмом. Відновлення взаємодії НАТО з Півднем також є ключовим випробуванням для партнерства Альянсу з багатьма ключовими гравцями в Середземномор'ї та на Близькому Сході. Середземноморський діалог з семи країн НАТО разом зі Стамбульською ініціативою співробітництва з арабськими державами Перської затоки залишалися цінним інструментом співпраці в галузі безпеки.

Більшість політологів вважають, що президентство Трампа виявилось руйнівним для єдності НАТО⁵². Його розбіжна риторика щодо інших лідерів-союзників, зокрема канцлера Німеччини Ангели Меркель, розширила існуючі трансатлантичні розриви. Трансакційний підхід Трампа до колективної оборони підірвавши довіру до стримування НАТО. Його односторонні зовнішньополітичні рішення про відмову від ядерної угоди з Іраном і введення екстериторіальних санкцій, виведення американських військ із Сирії та Німеччини, припинення угоди про контроль над озброєннями, як-от Договір про РСМД, суперечили інтересам Європи.

Тому загальноприйнятою є думка, що Трамп підірвав трансатлантичний альянс. Але це не є однозначною правдою. Завдяки кмітливій дипломатії Генерального секретаря Єнса Столтенберга та підтримці американських акторів за межами Білого дому, Трамп не зупинив важливий прогрес Ініціативи готовності НАТО або її ротаційної розширеної передової присутності, які зміцнили позицію НАТО щодо оборони та стримування щодо Росії. Деяко нерозумно, але нахабна транзакційність Трампа також привила дуже необхідний імпульс у дискусію про розподіл тягаря та сприяв зростанню витрат на оборону.

⁵¹ Шейко Ю. Під погрози Трампа: чого ЄС досягнув за рік оборонної співпраці. URL: <https://p.dw.com/p/3IVI6> (дата звернення: 15.09.2021)

⁵² Президент Трамп и семь перемен, которые он принес миру. URL: <https://www.bbc.com/russian/features-39726665> (дата звернення: 15.09.2021)

І стратегічний зсув адміністрації Трампа в бік конкуренції великих держав справедливо тиснув на НАТО, щоб вона зайнялася питаннями безпеки, пов'язаними з піднесенням Китаю. Таким чином, явно змішана спадщина Трампа від НАТО пропонувала деякі відправні точки для більш конструктивного трансатлантичного співробітництва.

У листопаді 2019 року президент Франції Еммануель Макрон поставив під сумнів прихильність США до Європи, заявивши: «Те, що ми зараз відчуваємо, – це смерть НАТО», – додав [НАТО] працює, лише якщо гарант крайньої інстанції функціонує як такий⁵³.

«НАТО був заснований, щоб протистояти Варшавському договору. Варшавського договору більше немає», – сказав він, підкресливши, що ні Росія, ні Захід поки що «не переварили кінець комунізму». «Іноді ми продовжуємо боротися проти ідеології або організації, якій більше не існує, з геополітичної логікою, якої більше немає і яка продовжує розколювати Європу», – зазначив Макрон⁵⁴. Глава республіки додав, що потрібно визнати, що для вирішення цих проблем буде потрібно час.

З початку президентства Трампа, канцлер Ангела Меркель трималася осторонь нового уряду у Вашингтоні. З одного боку, стверджувалося, що немає альтернативи трансатлантичним відносинам, доки ЄС не має готовності брати на себе вирішення ключових проблем, пов'язаних з зовнішньою міграцією⁵⁵, або загрозами безпеки, що впливають з країн, що зазнали невдач конфліктів на її периферії, не кажучи вже про конфлікти, що йдуть з Росії та (потенційно) Китаю. З іншого боку, Меркель серйозно заявила, що Європа більше не може повністю покладатися на своїх союзників і що вона повинна взяти свою долю у свої руки.

⁵³ Trump threatens tariffs against 'foolish' Macron. BBC News. URL: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-49131301> (дата звернення: 15.09.2021)

⁵⁴ С. Кравчук. «Захищаю суверенітет Європи»: Макрон хоче «переосмислити» НАТО. URL: https://www.gazeta.ru/politics/2021/02/21_a_13486988.shtml (дата звернення: 15.09.2021)

⁵⁵ Giulia Paravicini. Angela Merkel: Europe must take 'our fate' into own hands. URL: <https://www.politico.eu/article/angela-merkel-europe-cdu-must-take-its-fate-into-its-own-hands-elections-2017/> (дата звернення: 15.09.2021)

Негативна реакція Німеччини на наказ Трампа про виведення військ проілюструвала переконання Берліна, що очолювана США система союзів була ключем до американської глобальної гегемонії. Незважаючи на відверту зневагу Трампа до своїх європейських партнерів на початку свого президентства.

Востаннє канцлер Меркель відвідала Вашингтон 16 березня 2017 року для першої зустрічі з новим президентом Дональдом Трампом⁵⁶, тоді як міністр закордонних справ Габріель зустрівся зі своїм колегою Рексом Тіллерсоном 2 лютого 2017 року. Держсекретар США Тіллерсон взяв участь у зустрічі міністрів закордонних справ G20 у Бонні 16 та 17 лютого 2017 року⁵⁷.

Одним з найкращих партнерів Америки в Європі можна назвати Сполучене Королівство. Міцні стосунки між Сполученими Штатами та Сполученим Королівством відображають їхні спільні демократичні ідеали та цінності, які зміцнюються завдяки співпраці з політичних, безпекових та економічних питань. Поряд з іншими європейськими союзниками, США та Великобританія тісно співпрацювали у боротьбі з тероризмом, припиненні розповсюдження зброї масового знищення та у вирішенні регіональних питань, таких як припинення конфліктів на Близькому Сході.

27 січня 2017 року відбулася перша зустріч Трампа з міністром Великобританії Терезою Мей⁵⁸. Трамп і Мей доклали зусиль, щоб продемонструвати готовність підтримувати тісні зв'язки між Сполученими Штатами та Великобританією, що було особливо важливим для Мей, коли вона виводила Великобританію з Європейського Союзу. Вона також привітала США з першими кроками на шляху до створення ранньої торгівельної угоди з Великобританією після виходу з Європейського Союзу.

⁵⁶ Трамп: візит Меркель пройшов «відмінно», хоча Німеччина нам сильно заборгувала. IA EADaily URL: <https://eadaily.com/ru/news/2017/03/18/tramp-vizit-merkel-proshel-otlichno-hotya-germaniya-nam-silno-zadollzhala> (дата звернення: 15.09.2021)

⁵⁷ Маттіас фон Гайн, М. Сидоржевский. Зустріч глав МЗС країн G20 у Бонні: дебют Тіллерсона на міжнародній арені. Deutsche Welle. URL: <https://p.dw.com/p/2Xf3V> (дата звернення: 15.09.2021)

⁵⁸ Trudeau is the 3rd leader hosted by Trump: Here's how the first 2 meetings went. CBC News. URL: <https://www.cbc.ca/news/politics/trump-trudeau-may-abe-1.3978697> (дата звернення: 15.09.2021)

Після виходу Сполученого Королівства з Європейського Союзу 31 січня 2020⁵⁹ року Сполучені Штати продовжують залишатися міцним партнером Великобританії та сподівалися на переговори про амбітну угоду про вільну торгівлю між США та Великобританією.

Двосторонні відносини Іспанії та США традиційно були суперечливим джерелом багатьох розбіжностей і дебатів. Візит іспанської королівської сім'ї до США відбувся в особливо складний момент через кілька важливих дебатів, що розгорталися по обидва боки Атлантики щодо міграційної, торговельної та оборонної політики.

«Джексонівська» позиція адміністрації Трампа щодо цих питань дуже ускладнила відносини з союзниками (і не тільки з європейцями), тоді як відсутність визначеної глобальної стратегії піддає зовнішню політику США різким змінам, надаючи їй непередбачуваний характер. Незважаючи ні на що (як було зазначено вище), відсутність ворожості до Іспанії з боку президента США зменшувала найбільш згубні наслідки такої динаміки.

Враховуючи важливі безпекові, економічні, культурні та навіть внутрішньополітичні інтереси, які були поставлені на карту, в інтересах Іспанії залишалось підтримувати теплі відносини з адміністрацією Трампа, навіть незважаючи на постійну недостатню обізнаність США про життєво важливу природу цих відносин, як показано в стратегічних документи та публічні заяви лідерів США.

До двосторонніх відносин слід було застосовувати політику наступності. Це дозволило Іспанії уникати беззастережного приєднання ні до Адміністрації США, ні до європейських держав (які мають абсолютно протилежні позиції), а також прагнути до автономної та нейтральної позиції, яка гарантує оборонні інтереси Іспанії, не виключаючи можливості того, що коли інтереси США та Іспанії зіткнуться, його реакція може бути адаптованою та стриманою та

⁵⁹ Британія виходить з ЄС: історія Brexit. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2020/01/31/infografika/polityka/brytaniya-vuxodyt-yes-istoriya-brexite> (дата звернення: 15.09.2021)

здійснюватися в контексті ЄС (так само, як очікується, що станеться з торгівлею).

Безпека та оборона є найважливішими аспектами двосторонніх відносин. Проте було б неправильно думати, що збільшення витрат на оборону було пов'язане лише з бажаннями Трампа та його попередників. Витрати слід розглядати як стратегічну інвестицію в потенціал Іспанії та її положення в міжнародній системі – а не як не популярний крок, викликаний тиском адміністрації США.

Королівський візит також підкреслював важливу дипломатичну роль короля у зовнішній політиці Іспанії. Його внесок може стати ключовим для стабілізації двосторонніх відносин і гарантом їх безперервності. Хоча королівські особи викликали суперечки, вони залишаються дуже важливими для інтересів Іспанії, особливо в момент двосторонніх відносин Іспанії та США.

У той час як адміністрація США висловила свої сумніви щодо коаліційного уряду через його позицію щодо таких питань, як Венесуела та Болівія, уряд Іспанії висловив свою стурбованість економічними наслідками мит, запроваджених США, та застосуванням Закону Хелмса-Бертон, що впливає на Іспанські інтереси на Кубі. Але, мабуть, найцікавіша зміна виникла стосовно військових баз. До того часу іспанській владі вдавалося «огородити» питання баз, тим самим відокремивши його від інших аспектів двосторонніх відносин, щоб гарантувати, що на нього не вплинуть будь-які політичні перипетії, і навіть в надії, що використання баз буде достатньо, щоб гарантувати гарні двосторонні відносини в майбутньому.

Відсутність політичної спорідненості стала ще більш очевидною з новим коаліційним урядом Іспанії в грудні 2019 року. Завдяки чітко транзакційній адміністрації Трампа на арені міжнародних відносин та багатосторонньому та інтернаціоналістичному уряду Іспанії ідеологічний розрив між Мадридом та Вашингтоном збільшився.

На початку 2020 року відбулася зміна позиції, значною мірою викликана агресивною політикою адміністрації Трампа щодо тарифів. Послання іспанського уряду своєму американському колезі полягало в тому, що двосторонні відносини становлять одне ціле, так що кроки, вжиті проти іспанських економічних інтересів, можуть мати наслідки в інших сферах відносин, зокрема в обороні. Незважаючи на трансакційний підхід Білого дому, ця зміна тактики дуже погано вплинула на Вашингтон, що викликало зворотне попередження про те, що Мадрид більше не повинен сприймати як належне, що угоди про використання баз буде достатньо для забезпечення доброї двосторонньої сторони і між сторонами виник справжня відсутність довіри.

Неконструктивне ставлення адміністрації Трампа та прихильність до двосторонніх відносинам, могли принаймні змусити Іспанію оцінити весь потенціал двосторонніх відносин. Але не зробило цього. Це було пов'язано насамперед із рішенням захистити себе від адміністрації Трампа, дедалі більше спрямовуючи відносини на багатосторонні канали (тарифи, Хелмс-Бертон, 2%). Згодом це сталося через відсутність політичної спорідненості, що змусило іспанський уряд просто чекати, поки вибори відбудуться самі собою.

Іспанія не зробила важливий крок який слід було зробити кілька років тому, почати шукати відповідні канали для більш інтенсивних двосторонніх відносин, щоб розкрити їхній притаманний потенціал, навіть у світлі структурної асиметрії у відносинах будь-якої країни з такою силою, як США.

Ідея зміцнення двосторонніх відносин для виграшу на європейській та світовій аренах є основним елементом, який потребує вирішення. Встановлення відносин із США виключно через трансатлантичні канали зв'язку Брюссель-Вашингтон, що, здається, є майбутньою стратегією зовнішньої політики Іспанії, може позбавити Іспанію її потенціалу та відкинути питання, які важливі для іспанського суспільства, але можуть бути не такими актуальними в Брюсселі.

Сполучені Штати відігравали кардинальну роль у західній безпеці і в Середземному морі. Це єдина країна, яка може діяти достатню протидію та

військову міць. Більше того, це єдина західна країна, яка в осяжному майбутньому має політичний потенціал — через свою мережу двосторонніх відносин, всередині та поза НАТО.

Відносинах Сполучених штатів та Східного Середземномор'я відбувся відносний поштовх у відносинах 5 жовтня 2019 року, коли Греція та США підписали переглянутий оборонний пакт. Угода передбачала збільшення спільної активності США та Греції та НАТО в Ларисі, Стефановікію та Олександрополі, а також покращення інфраструктури та інших поліпшень на військово-морській базі Суда-Бей⁶⁰.

Греція займає стратегічне розташування у Східному Середземномор'ї на південному фланзі НАТО. Посилена Угода про взаємне оборонне співробітництво між США та Грецією, оновлена в січні 2020 року, підтримувала операцію Сполученими Штатами військово-морської підтримки в глибоководному порту та аеродромі в затоці Суда на Криті, а також сили США, присутні в кількох інших локації в Греції. Греція внесла свій внесок в операції НАТО в Афганістані і внесла свій внесок в операції НАТО в Косово, а також у боротьбу з тероризмом і правоохоронні заходи.

У 2021 році Греція святкує своє 200-річчя, і місія США в Греції розпочала річну кампанію вшанування її пам'яті під назвою «США і Греція: святкування 200-річчя дружби». Кампанія включала освітні та культурні заходи по всій Греції, які підкреслюють історичні стосунки двох країн і зв'язки, які їх пов'язують: демократію, партнерство та спільні цінності. Греція залучала інвестиції американських транснаціональних компаній, таких як Pfizer, Cisco і Deloitte, особливо в Салоніках, на півночі Греції, яка стає технологічним центром для Балкан. Компанії США зацікавлені та залучені до приватизації Греції, цифровізації державних послуг та зусиль з переходу на енергетику.

⁶⁰ Associated Press. US, Greece Sign Revised Defense Cooperation Agreement. News & World Report. URL: <https://www.usnews.com/news/world/articles/2019-10-05/us-greece-sign-revised-defense-cooperation-agreement> (дата звернення: 15.09.2021)

Непопулярність Трампа в Європі відображає той факт, що він зовсім інший американський президент від тих, які йому передували. Він привносить на посаду не лише більш жорсткий тон, але й радикально іншу ідеологію та обіцянку перевернути десятиліття зовнішньополітичної практики США. Його обіцянка поставити «Америку на перше місце» є фундаментальним викликом ідеї трансатлантичних відносин і безпеки Європи. Його заклик до расової нетерпимості та його позиція щодо зміни клімату є образою європейських цінностей. Його антипатія до європейської інтеграції та його намір переписати правила міжнародної торгівлі становили загрозу європейському процвітанню.

Проте, незважаючи на цей відносний консенсус щодо Трампа, загальна реакція Європи була більш виваженою, ніж Америки. Незважаючи на загальний подив, європейські лідери виявляли менше політичної опозиції Трампу, ніж знаменитий Конгрес, контрольований республіканцями. Було багато жорстоких слів, але європейці суттєво не змінили свого ставлення до США. Більшість навіть не вживали жорстоких слів.

Трансатлантичні відносини зіштовхнулися з переломним моментом: політичні розбіжності між США та Європою щодо ключових питань європейської економічної супроводжувалися особистими та ідеологічними розбіжностями. Трамп розглядав глобалістську міжнародну систему як виклик американській гегемонії, в той час як керівництво в Європі на чолі з Меркель і Макроном були віддані глобальному підходу та більшій інтеграції в Європі.

В бік Європи проголошувалися агресивні заяви Трампа з питань торгівлі, і зокрема його готовності підвищити мита, щоб захистити американську промисловість. Втрата відчуття, що Європа може «покладатися» на США, змусили її посилити свою внутрішню військову співпрацю, як на внутрішньоєвропейському рівні, так і з міжнародними організаціями та державами за межами ЄС.

РОЗДІЛ 4. ПОЛІТИКА США ЩОДО ДЕРЖАВ ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ ТА МІГРАЦІЙНОЇ ПРОБЛЕМИ

Сполучені Штати підтримували міцні зв'язки з сусідні країни Латинської Америки та Карибського басейну, на основі географічної близькості та різноманітних інтересів США, включаючи економічні, політичні проблеми та проблеми безпеки. Сполучені Штати є головним торговельним партнером і джерелом іноземних інвестицій для багатьох країн Латинської Америки, а угоди про вільну торгівлю покращують економічні зв'язки з країнами.

Незважаючи на те, що президент Трамп не їздив до Латинської Америки з моменту вступу на посаду, у регіоні була присутня його команда національної безпеки. Білий дім неодноразово вводив санкції проти Венесуели, оголошував нові обмеження на поїздки та інвестиції на Кубу, висловлював занепокоєння щодо збільшення вирощування коки в Колумбії⁶¹.

Політика адміністрації Трампа викликала занепокоєння країн Латинської Америки щодо того, як будуть розвиватися їхні відносини зі США. Негативна реакція пов'язана з рішеннями президента США щодо послаблення торгових зобов'язань, обмеження імміграції та зменшення іноземної допомоги.

Хоча США були основним комерційним партнером Латинської Америки, їх присутність в регіоні зменшилася. Однією з причин цього була диверсифікація економічних партнерів Латинської Америки, підхід, який спостерігається вже майже десятиліття. У 2016 році взаємна торгівля перевищила 760 мільярдів доларів (40% від загального обсягу в регіоні), з яких 70%⁶² припадає лише на Мексику. По окремих ринках частка Китаю збільшується. Незважаючи на те, що торгівля з Латинською Америкою в чотири рази менше, ніж зі США, Китай став основним торговим партнером для Бразилії, Чилі та Перу. ЄС, який розвинув

⁶¹ У Колумбії виробництво наркотиків сягнуло рекорду. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-45584080> (дата звернення: 15.09.2021)

⁶² Bartłomiej Znojek. The Trump Administration's Latin America Policy. URL: https://pism.pl/publications/The_Trump_Administration_s_Latin_America_Policy (дата звернення: 15.09.2021)

широку мережу торгових зв'язків з регіоном, має таку ж частку, як і Китай. Примітно, що країни Латинської Америки були все більше зацікавлені у співпраці з ринками Азії та Тихого океану. Вони також продовжать зміцнювати відносини в рамках регіональних економічних блоків.

З точки зору просування демократії політика США щодо Куби та Венесуел було досить важливим. Рішення президента Барака Обами у 2014 році відновити дипломатичні відносини з Кубою⁶³ після багатьох десятиліть спроб ізолювати цю острівну країну стало важливим кроком до покращення сприйняття США в регіоні. Однак у червні Трамп оголосив про заборону угод, пов'язаних із кубинськими військовими⁶⁴ чи підприємствами, що належать розвідці. Він також повторив обмеження на поїздки американців на Кубу, наприклад, обов'язкове користування послугами туроператорів. Президент обгрунтував це рішення відсутністю прогресу в демократичних змінах на острові, хоча не повністю згорнув роботу свого попередника. Однак рішення Трампа призвели до невизначеності щодо майбутнього політики щодо Куби та спроможності США.

США залишаються головним торговельним партнером Венесуели, але уряд останньої є одним із головних критиків США в регіоні. Напади влади на конституційний лад Венесуели змусили адміністрацію Трампа ввести санкції проти чиновників. Остання частина обмежень (розрахована на 13 осіб) була введена 31 липня, одразу після суперечливого голосування щодо формування Установчих зборів. Адміністрація США співпрацювала з іншими країнами регіону, особливо в рамках Організації американських держав. Навіть там вона не змогла уникнути фіаско резолюції ОАД щодо Венесуели в червні, в якій кілька країн Карибського басейну отримували дешеву нафту а Венесуела проголосувала «проти», прирікаючи резолюцію та викриваючи межі коаліцій США в регіоні.

⁶³ США і Куба заявили про нормалізацію відносин. URL:

https://www.bbc.com/ukrainian/politics/2014/12/141217_obama_castro_usa_cuba_it (дата звернення: 15.09.2021)

⁶⁴Трамп оголосив про скасування договору щодо поліпшення відносин із Кубою. URL:

https://lb.ua/world/2017/06/16/369335_tramp_obyavil_otmene_dogovora.html (дата звернення: 15.09.2021)

Однією з головних проблем, які зумовлюють специфіку політику США щодо держав Латинської Америки стала міграційна проблема. Міграція була основним питанням політичних дебатів у США протягом десятиліть, оскільки політики зважили економічні, безпекові та гуманітарні проблеми. Конгрес не може досягти угоди про комплексну імміграційну реформу протягом багатьох років, ефективно переносючи деякі важливі політичні рішення у виконавчу та судову гілки влади та розпалюючи дебати в залах державних та муніципальних урядів.

За роки правління адміністрації Трампа, відбулися масові протести, зокрема проти заборони на поїздки в 2017 році та розділення сімей на кордоні США та Мексики в 2018 році⁶⁵. Впровадження політичного режиму в 2019 та 2020 роках, який фактично припинив надання притулку на південному кордоні. Хоча бездіяльність і опір Конгресу перешкодили деяким законодавчим цілям Трампа, його адміністрація часто знаходила способи обійти ці перешкоди.

У зв'язку з великими витратами президента, адміністрація витягнула гроші на правоохоронні заходи, включаючи затримання мігрантів і прикордонну стіну, за допомогою оголошення надзвичайного стану, зборів з легальних мігрантів та переказу коштів, привласнених іншим чином. Конгрес дійсно зібрав факти, три міграційні політики: двічі ухваленно закону про блокування декларації президента про надзвичайний стан щодо фінансування стіни, на що президент обидва рази наклав вето; обмеження ДВС від використання інформації про спонсорів дітей без супроводу для імміграційного забезпечення; і скасування політики USCIS, яка ускладнила отримання громадянства приблизно двом десяткам дітей, народжених військовослужбовцями США, які служать за кордоном.

Деякі штати та населені пункти продовжували чинити опір імміграційній програмі адміністрації, особливо її зусиллям із забезпечення контролю.

⁶⁵ Епоха Дональда Трампа добігла кінця. Ось як він «повертає Америці велич» — у 12 ключових подіях. URL: <https://hromadske.ua/posts/epoha-donald-trampa-dobigla-kincy-os-yak-vin-povertav-americi-velich-u-12-klyuchovih-podiyah> (дата звернення: 15.09.2021)

Наприклад, штат Нью-Йорк запровадив закон у грудні 2019 року, який, окрім того, що неавторизовані мігранти мали право отримувати водійські права, припиняє доступ федеральних органів міграційного контролю до бази даних Департаменту транспортних засобів штату (хоча це було пізніше) щоб дозволити обмежений обмін інформацією). Адміністрація працювала, щоб підірвати такі зусилля, щоб допомогти неавторизованим мігрантам відчувати себе в безпеці, шляхом збільшення масштабних операцій у притулку громади—арешт мігрантів за межами системи кримінального правосуддя, у тому числі вдома, на роботі або в громаді.

23 січня президент Трамп підписав три укази, які ображали гідність і загрожували правам іммігрантів і біженців як у Сполучених Штатах⁶⁶, так і в усьому світі. В Департаменті внутрішньої безпеки Трамп підписав розпорядження про безпеку кордонів і внутрішніх справ. 27 січня він підписав розпорядження в Пентагоні про біженців і власників віз з визначених країн. Виконавчий наказ про прикордонну безпеку під назвою «Покращення прикордонної безпеки та імміграційної політики» містить кілька розділів, які підривають права людини, включаючи розширене використання утримання під вартою, обмеження доступу до притулку, посилення правопорядку вздовж кордону США та Мексики та будівництво прикордонної стіни протяжністю 2000 миль⁶⁷.

Розділ 4 виконавчого наказу про прикордонну безпеку наказує DHS вжити заходів для забезпечення оперативного контролю над кордоном США та Мексики шляхом планування, проектування та будівництва стіни вздовж кордону. Він також наказує DHS виділити невикористане фінансування на будівництво стіни та провести комплексне дослідження безпеки південного

⁶⁶ Donald Trump's executive order on immigration – the full text. URL: <https://www.theguardian.com/us-news/2017/jan/27/donald-trump-executive-order-immigration-full-text> (дата звернення: 15.09.2021)

⁶⁷ Full Executive Order Text: Trump's Action Limiting Refugees Into the U.S. URL: <https://www.nytimes.com/2017/01/27/us/politics/refugee-muslim-executive-order-trump.html> (дата звернення: 15.09.2021)

кордону протягом 180 днів. Розділ 8 наказує DHS найняти додаткових 5000 агентів прикордонного патруля⁶⁸.

Будівництво прикордонної стіни було головною обіцянкою президентської кампанії Трампа, незважаючи на побоювання експертів, що стіна буде дорогою, важкою для будівництва, неефективною для стримування нелегальної міграції, шкідливою для навколишнього середовища на кордоні, образливою для особистої власності. права та загроза економічному та соціальному добробуту прикордонних громад .

Обіцянка президента Трампа змусити Мексику заплатити за стіну створила інтенсивну напруженість у відносинах між цими союзними державами. Додавання ще 5000 прикордонників уздовж кордону збільшило б кількість агентів приблизно до 25 000, що більш ніж втричі більше, ніж у 2000 році. У розпорядженні не пояснюється, навіщо потрібні додаткові агенти.

Розділ 5 наказу наказував DHS негайно побудувати приміщення для утримання під вартою на південному кордоні або поблизу нього, а також призначити офіцерів з питань притулку та імміграційних суддів до цих установ для проведення співбесід та слухань щодо надання притулку. Розділ 6 наказує DHS затримувати не громадян у межах, дозволених законом, і видавати вказівки щодо повноважень щодо утримання під вартою щодо припинення «спіймання та звільнення»⁶⁹.

У розпорядженні не зазначено джерело фінансування будівництва слідчих ізоляторів, які можуть коштувати десятки мільйонів доларів, гроші які підуть приватним слідчим компаніям .

Було показано, що використання тримання під вартою для шукачів притулку обмежує їх доступ до належного процесу. Ця політика також вимагала

⁶⁸ Full Executive Order Text: Trump's Action Limiting Refugees Into the U.S.URL: <https://www.nytimes.com/2017/01/27/us/politics/refugee-muslim-executive-order-trump.html> (дата звернення: 15.09.2021)

⁶⁹ Full Executive Order Text: Trump's Action Limiting Refugees Into the U.S.URL: <https://www.nytimes.com/2017/01/27/us/politics/refugee-muslim-executive-order-trump.html> (дата звернення: 15.09.2021)

затримання жінок і дітей, що було оскаржено в суді. Використання альтернатив ув'язненню, зокрема громадські моделі за участю неурядових організацій, виявилось більш гуманним, економічно ефективним і вигідним для судової системи. Ці програми також надають іммігрантам кращий доступ до консультації та ознайомлення з презентаціями ваших прав.

Розділ 11 наказу наказував DHS розширити прискорене вивезення по всій країні, а не в межах 100 миль від кордону; застосовувати право умовно-дострокового звільнення з гуманітарної допомоги лише у кожному конкретному випадку; навчати весь персонал DHS розділу Закону про захист і повторну авторизацію жертв торгівлі людьми (TVPRA) щодо дітей-іноземців без супроводу; і забезпечити, щоб достовірні висновки щодо страху для тих, хто перебуває у прискореному вилученні, або визначення «обгрунтованого страху» для тих, хто поновлював процедуру видалення, проводилися «простою мовою положень»⁷⁰.

Дослідження показали, що прискорене усунення часто використовується некоректно працівниками правоохоронних органів і що шукачам притулку не дозволяється належним чином повідомити про свій страх у таких ситуаціях або, навіть якщо вони висловлюють страх, їм просто відмовляють у достовірному інтерв'ю зі страхом, що призводить до їх повернення та небезпека. Навчання персоналу DHS щодо забезпечення дітей необхідне, але воно повинно проводитися експертами із захисту дітей, які також повинні допомагати прикордонному патрулю у прийнятті цих рішень. Оцінку слід проводити для всіх дітей, включаючи дітей Мексики.

Другий наказ про міграцію під назвою «Підвищення громадської безпеки у внутрішніх районах Сполучених Штатів»⁷¹ зосереджувався на таких питаннях,

⁷⁰ Full Executive Order Text: Trump's Action Limiting Refugees Into the U.S. URL: <https://www.nytimes.com/2017/01/27/us/politics/refugee-muslim-executive-order-trump.html> (дата звернення: 15.09.2021)

⁷¹ The Second Immigration Order, entitled "Improving Public Safety in the Interior of the United States". URL: <https://www.whitehouse.gov/the-press-office/2017/01/25/presidential-executive-order-enhancing-public-safety-interior-united> (дата звернення: 15.09.2021)

як міста-заповідники та співробітництво між місцевими та федеральними органами міграції, пріоритети виконання, відновлення програми та розділу «Безпечні спільноти». 287(g) угод, а також збільшення кількості агентів ICE.

Розділ 9 забороняв «заповідним» юрисдикціям отримувати федеральні гранти, за винятком тих, які необхідні для забезпечення виконання. Він наказував DHS позначати юрисдикції як юрисдикції «святинища», хоча не було визначення, що таке «святинище». Розділ 8 наказував DHS укласти угоди відповідно до розділу 287(g) , які дозволяють державним і місцевим правоохоронним органам діяти як міграційні агенти, а також затримувати та утримувати мігрантів. Розділ 10 припиняє дію програми пріоритетного контролю (PER), започатковану адміністрацією Обами, і відновлює програму безпечних спільнот , яка вимагатиме від місцевих юрисдикцій видавати «затримання» для неавторизованих іммігрантів, які перебувають під вартою.

Багато великих міст, таких як Нью-Йорк, Лос-Анджелес та Чикаго, а також менші міста та громади, вирішили не співпрацювати з федеральними органами влади у забезпеченні міграційного законодавства, включаючи участь у безпечних громадах та розділі 287(g) програми. Такі міста, як Чикаго та Нью-Йорк, заявили, що продовжуватимуть не співпрацювати з федеральними органами влади щодо міграційного забезпечення, оскільки вони не мають законних підстав утримувати затриману особу довше обмеженого періоду та залежать від співпраці іммігрантських громад для «захисту та обслуговування» громадськості.

Розділ 5 розширював пріоритетний перелік не громадян, які підлягають депортації, на всіх, хто обвинувачується у кримінальному злочині, хто вчинив дії, що становлять кримінальний злочин, хто брав участь у шахрайстві чи навмисному введенні в оману, хто зловживав будь-якою програмою, пов'язаною з суспільними благами, хто підлягає остаточний наказ про видалення, але не вибув або який іншим чином створює ризик для громадської безпеки.

Незважаючи на обіцянку президента Трампа надавати пріоритет злочинцям для депортації, виконавчий наказ настільки широкий, що будь-який, хто вчинив навіть незначне правопорушення, наприклад, порушення правил дорожнього руху або прогулянка, може бути депортований. Порядок також поширюється на тих, хто міг невірно представити свій статус для отримання роботи. Щоб виконати обіцянку президента депортувати 2-3 мільйони осіб, яких він вважає злочинцями, адміністрації Трампа потрібно буде значно збільшити кількість агентів ICE та провести загальнонаціональні рейди та зачистки.

27 січня президент Трамп підписав указ під назвою «Захист нації від терористичних атак іноземних громадян»⁷². Наказ призупиняв видачу віз громадянам Ірану, Іраку, Судану, Сирії, Лівії, Сомалі та Ємену; закривав програму США для біженців на 120 днів; зменшував кількість біженців, які мають бути прийняті до Сполучених Штатів у 2017 фінансовому році зі 110 000 до 50 000; припинив переселення сирійських біженців на невизначений термін; запустив механізм перевірки на в'їзд іноземних громадян; і вимагав від DHS прискорити завершення створення системи відстеження в'їзду-виїзду.

Розділ 3 розпорядження призупинив на 90 днів видачу віз країнам, які вважаються шкідливими для інтересів Сполучених Штатів, включно з Іраном, Іраком, Суданом, Сирією, Лівією, Сомалі та Єменом. Розділ 4 вимагав впровадження єдиних стандартів перевірки для всіх міграційних програм, щоб включати оцінки, наприклад, чи є особа загрозою, чи буде вона позитивним внеском для нації та чи має можливість робити внесок у національні інтереси. Перелічені країни для призупинення дії віз становлять більшість із мусульман, тоді як інші країни, які зазнали тероризму, не входили до списку. Це говорить про те, що наказ був орієнтований на мусульманських мігрантів. Хоча деякі країни перераховані, інші, наприклад, Саудівська Аравія, виключені, хоча викрадачі 11 вересня походили з цієї країни. Запровадження програми перевірки

⁷² Трамп підписав указ, що забороняє в'їзд сирійським біженцям до Сполучених Штатів. URL: <https://ukrainian.voanews.com/a/tramp-ukaz-zaborona-viizdu-do-ssha-syriiskym-bizhentsiam/3696681.html> (дата звернення: 15.09.2021)

в розділі 4 є суб'єктивним і може призвести до дискримінації певних релігій та осіб з певним рівнем доходу.

Розділ 5 розпорядження призупинив програму переселення в США на 120 днів, поки буде проведено перевірку, щоб забезпечити належний контроль біженців з метою національної безпеки. Програма була відновлена лише в тому випадку, якщо держсекретар, міністр DHS та директор національної розвідки погодяться, що існують достатні запобіжні заходи. Указ також зменшував кількість біженців, прийнятих до Сполучених Штатів, до 50 000 у 2017 фінансовому році, у порівнянні зі 110 000, встановлених адміністрацією Обами. Це дозволило продовжувати обробку біженців на основі «від випадку до випадку» та осіб із заявами про переслідування на релігійній основі, які отримують пріоритет після відновлення програми. Крім того, він призупинив переселення сирійських біженців на невизначений термін.

За словами експертів з безпеки, біженці, які в'їжджали через програму біженців США, є найбільш перевіреними особами, які вступають до Сполучених Штатів, проходять багаторазові перевірки безпеки перед в'їздом у країну, процес, який може тривати до двох років. Після терактів 11 вересня Сполучені Штати переселили майже 800 000 біженців за допомогою програми переселення, і жоден з них не вчинив терористичної атаки на території США. Об'єднання біженців як загрози національній безпеці є тактикою, яка використовується для зменшення кількості біженців, прийнятих до Сполучених Штатів.

Заборона сирійцям на переселення та призупинення видачі віз громадянам мусульманських націй також, безсумнівно, використовувалася як інструмент вербування терористичними групами, які стверджувалося, що ці заходи доводять, що Сполучені Штати ворожі до ісламу. Сирійські біженці тікають від переслідування екстремістських груп, таких як ІДІЛ, і потребують захисту так само, як і будь-яка група біженців наразі.

Виняток для тих, хто стикався з релігійними переслідуваннями, за словами президента Трампа, стосується християнських меншин на Близькому Сході, але

також, з огляду на мову, може стосуватися інших релігійних меншин, таких як рохінджа в М'янмі, які є мусульманами з більшістю буддистів. країна. Хоча християнські біженці на Близькому Сході повинні бути захищені або в регіоні, або в третій країні, це не повинно виключати переселення мусульман, які також є головною мішенню екстремістських груп. Деякі релігійні лідери на Близькому Сході, у тому числі католицькі єпископи, виступали проти переселення їхнього християнського населення, бо побоюються, що це призведе до зменшення їх місцевих християнських громад.

Виконавчий наказ щодо біженців, оформлений мовою національної безпеки, зробив Сполучені Штати менш безпечними. Це дало екстремістським групам інструмент пропаганди для вербування; заохочувати інші країни відмовитися від своїх обов'язків перед біженцями та іншим уразливим населенням; і відштовхне мільйони мусульман, як у Сполучених Штатах, так і за кордоном, які інакше були б союзниками та важливими джерелами антитерористичної та правоохоронної розвідки.

Три виконавчі укази вказують на те, що Сполучені Штати повертаються спиною до своєї спадщини як мігрантської нації та надійного притулку для переслідуваних у світі. Така позиція зашкодила його моральному становищу в світі та обмежила його здатність впливати на інші країни, щоб вони співпрацювали з нею в гуманітарних та інших ініціативах. Це також зашкодило відносинам США з довгостроковими союзниками. Конгрес повинен протистояти цим наказам і відмовити у фінансуванні для їх виконання.

Відношення Трампа до міграції та міграційних процесів було головною причиною та постійним джерелом суперечок протягом його всього терміну.

Звинувачуючи попередні адміністрації у тому, що вони не змогли забезпечити південний кордон, він виступав за різке скорочення як легальної, так і нелегальної міграції. Трамп пообіцяв розширити стіну вздовж американсько-мексиканського кордону, що, за його словами, зупинить в'їзд наркотиків та угруповань до країни. Йому не вдалося отримати фінансування від Конгресу, що

призвело до закриття федерального уряду в 2019 році, а Трамп згодом оголосив надзвичайну ситуацію в країні, що дозволило йому перенаправити кошти на стіну. Трамп також посилив зусилля стримування попередніх адміністрацій. Він запровадив політику нульової толерантності, згідно з якою влада заарештувала та притягування до відповідальності всіх, кого спіймали без дозволу на південному кордоні. Це спричинило тисячі розлучень сімей, оскільки згідно із законом дітей слід утримувати окремо від батьків, яким загрожує кримінальне переслідування.

Інші правозастосовні заходи включали наказ про збільшення прикордонного персоналу; направлення до кордону тисяч військовослужбовців, що працюють у стройовому режимі; погрожувати Мексиці введенням тарифів, якщо вона не посилить застосування власного кордону; та спроби скоротити федеральне фінансування для так званих міст-святилищ або юрисдикцій, які відмовляються виконувати федеральні імміграційні директиви⁷³.

Трамп прагнув різко скоротити кількість біженців та інших мігрантів, яким дозволено легальний в'їзд. У 2017 році він запровадив заборону на міграцію або подорожі з кількох країн, де більшість мусульман. Початковий наказ був відхилений судами, але Верховний Суд підтримав більш обмежену версію. Трамп також знизив обмеження щодо кількості біженців, які США приймають щороку, до менш ніж вісімнадцяти тисяч – з приблизно вісімдесяти тисяч до його вступу на посаду. Крім того, він припинив тимчасовий захищений статус (TPS)-програму, яка дозволяє мігрантам з певних постраждалих від кризи країн проживати в США протягом обмеженого періоду-для кількох країн. Трамп запровадив нові обмеження для шукачів притулку. У 2018 році адміністрація почала «вимірювати» заяви про надання притулку або щодня приймати лише обмежену кількість. Наступного року він запустив Протоколи захисту мігрантів (MPP), також відомі як «Залишатися в Мексиці», які вимагали, щоб шукачі

⁷³ Hillel R. Smith. Immigration Laws Regulating the Admission and Exclusion of Aliens at the Border. Congressional Research Service URL: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/LSB/LSB10150> (дата звернення: 15.09.2021)

притулку залишалися в Мексиці, поки їхні справи перебувають на розгляді. Водночас, вона прагнула до угод про «безпечні треті країни» з Гватемалою, Мексикою, Панамою та іншими, які дозволили б владі США відправити туди шукачів притулку, які подорожували цими країнами. Лише угода з Гватемалою була виконана до того, як ця країна призупинила її у 2020 році.

Адміністрація Трампа ще більше обмежила міграцію на тлі пандемії COVID-19: обмеживши поїздки до Сполучених Штатів, фактично припинивши процедуру надання притулку, відмовивши більшості мігрантів на кордоні США та Мексики, а також припинивши обробку багатьох віз для іноземців та зелених карт. Адміністрація сформулювала ці зміни як необхідні для обмеження розповсюдження вірусу та захисту американських робочих місць, але критики звинуватили Трампа у використанні кризи громадського здоров'я для продовження його антиіміграційної програми.

Федеральний уряд, як правило, несе відповідальність за дотримання міграційного законодавства, але він делегує деякі обов'язки, пов'язані з імміграцією, державним та місцевим правоохоронним органам. Однак ступінь, в якому місцеві чиновники зобов'язані співпрацювати з федеральними органами влади, є предметом напружених дискусій. За даними Центру правових ресурсів іммігрантів, станом на 2019 рік майже чверть округів США обмежують співпрацю з ICE.

Президент Трамп засудив юрисдикції притулку та відновив суперечливу програму епохи Обами, відому як «Безпечні спільноти», в якій ФБР ділиться відбитками пальців підозрюваних, зібраними державними та місцевими правоохоронними органами, з федеральною міграційною владою. Згідно з програмою, державні та місцеві органи також передають осіб, які, як вважається, перебувають у країні незаконно.

Різні судові рішення за часів Трампа посилили тиск на штати. У 2018 році Міністерство юстиції розпочало позов проти Каліфорнії через юрисдикції святилищ, який у підсумку був відхилений Верховним судом. Він подав

аналогічні позови проти Нью-Джерсі та Вашингтона, і федеральний суд у 2020 році постановив, що адміністрація Трампа може утримати федеральне фінансування з юрисдикцій святилищ, включаючи Нью-Йорк.

Політика безпеки Трампа на кордоні викликала різну місцеву реакцію. Після того, як Трамп закликав штати розгорнути контингенти Національної гвардії до південного кордону, кілька губернаторів відмовились. Інші губернатори, в тому числі Техаський Грег Еббот, підтримали погляди Трампа і пообіцяли продовжити роботу з розширення стіни кордону. Білий дім стверджував, що тодішня міграційна політика накладає на платників податків США до 300 мільярдів доларів щорічно чистих фіскальних витрат.

У дослідженні Національної академії наук, техніки та медицини проаналізовано фіскальний вплив імміграції за різними сценаріями. За деякими припущеннями, фіскальне навантаження становило 279 мільярдів доларів⁷⁴, але за інших сценаріїв – 43 мільярди доларів. У звіті також зазначено, що діти, народжені в США, принаймні один з батьків, які народжені за кордоном, є одними з найбільших економічних і фіскальних вкладників, частково завдяки видаткам місцевих органів влади на їхню освіту⁷⁵.

Зосередженість на безпеці залишилася головним пріоритетом для адміністрації Трампа, але, увага була зосереджена на «жорстких» ініціативах, таких як програми забезпечення правопорядку та заборон. Коли справа доходила до стримування потоку наркотиків, Сполучені Штати визнавали, що це є частиною проблеми, враховуючи високі темпи споживання у їхніх власних кордонах. За часів адміністрації Трампа присутність в регіоні зменшилася. Однією з причин цього була диверсифікація економічних партнерів Латинської Америки. Загострення економічної та гуманітарної кризи у Венесуелі, а також посилення конфронтації між урядом і опозицією викликають занепокоєння в

⁷⁴ White House press office, Jan. 2, 2020.

⁷⁵ National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, Press release on study of immigration's economic and fiscal impacts, Sept. 21, 2020. URL: <https://www.politifact.com/factchecks/2018/jan/23/donald-trump/does-immigration-policy-impose-300-billion-annual/> (дата звернення: 15.09.2021)

Америці через події в країні. Однією з головних проблем, які зумовлюють специфіку політику США щодо держав Латинської Америки стала міграційна проблема. Міграція була основним питанням політичних дебатів у США протягом десятиліть, оскільки політики зважили економічні, безпекові та гуманітарні проблеми.

В умова співпаці США з країнами Латинської Америка, Трамп приділяв особливу увагу саме міграційній безпеці та безпеці кордонів країни. Потягом всьго терміну Трамп намагався стримувати мігранті, особливо на кордонні з Мексикою Особливі обмеження міграції відбулося на тлі пандемії COVID-19: обмеживши поїздки до Сполучених Штатів, фактично припинивши процедуру надання притулку, відмовивши більшість мігрантів на кордоні США та Мексики, а також припинивши обробку багатьох віз для іноземців та зелених карт.

РОЗДІЛ 5. РОСІЙСЬКА ФЕДЕРАЦІЯ ТА УКРАЇНА В ПОЛІТИЦІ АДМІНІСТРАЦІЇ ДОНАЛЬДА ТРАМПА

Під час передвиборчої гонки 2017 року в США неодноразово звинувачували у зв'язках із Росією. Різні ЗМІ, особливо українські, звертали увагу на очільника Трампової компанії Пола Манафорта, який до того був радником четвертого президента України Віктора Януковича. Також згадано було прізвище Картера Пейджа — радника Трампа з питань зовнішньої політики, який з 2004 року консультує російську державну газову компанію Газпром і припускав зняття Трампом антиросійських санкцій. Сліди російських кібератак під час президентських перегонів у США було виявлено у 39 штатах⁷⁶. Замість того, щоб зосередити увагу на актуальних для Росії питаннях кібер проблем, таких як звинувачення у виборах президента на 2017 рік, Сполучені Штати повинні зосередити увагу на створенні загальноприйнятої системи норм для кібероперацій у світі⁷⁷.

На початку 2017 року Росія почала грубо порушувати «Договір про проміжний атомний стан» (INF) шляхом розгортання наземних крилатих ракет. Російська Федерація скаржилася, що інші країни активно розгортали ракети середнього радіуса дії хоча не є учасниками цього договору, і це не є допустимим приводом для Росії, щоб розгортання власних ракет було порушенням. Тим не менш, США слід було уникати примусу до гонки озброєнь⁷⁸ російськими провокаціями та модернізацією. Хоча домовленості про контроль над озброєннями та їх скорочення є найкращою угодою, що повинна була здійснитися на двосторонній або багатосторонній основі, США не повинні були

⁷⁶Michael Riley and Jordan Robertson [Електронний ресурс] // Russian Hacks on U.S. Voting System Wide Than Previously Known. URL: https://www.bloomberg.com/news/articles/2017-06-13/russian-breach-of-39-states-threatens-future-u-s-elections?cmpid=socialflow-twitter-business&utm_content=business&utm_campaign=socialflow-organic&utm_source=twitter&utm_medium=social (дата звернення: 15.09.2021)

⁷⁷Cohen, Jared. How to Prevent a Cyberwar. URL: <https://www.nytimes.com/2017/08/11/opinion/cyberwar-cybersecurity-russia-us.html> (дата звернення: 15.09.2021).

²⁷Michael R. Gordon. Russian Has Deployed Missile Barred by Treaty, U.S. General Tells Congress URL: <https://www.nytimes.com/2017/03/08/us/politics/russia-inf-missile-treaty.html> (дата звернення: 15.09.2021)

⁷⁸ Там само.

дозволяти російським діям диктувати свої пріоритети оборонних витрат. Замість цього, США повинні були самостійно визначати власні потреби в обороні, в тому числі, які витрати були необхідні для підтримки ефективного ядерного стримування, який відповідає обмеженням щодо договорів про озброєння.

Росія могла також допомогти у вирішенні інших потенційних або ранніх ядерних держав. Допомога Росії сприяла б забезпеченню угоди Ірану (JCPOA), до якої до цього часу приєднався Іран, на думку інспекторів МАГАТЕ, яким було доручено забезпечити дотримання вимог Ірану⁷⁹. У цьому випадку розуміння мотивації Росії в застосуванні санкцій до Ірану дало уявлення про те, як можна заохотити Росію бути більш корисною в інших ситуаціях.

Ставилася під сумнів професійна поведінка російських військових. Російські військовослужбовці займалися провокаційною та небезпечною діяльністю. Порушенням повітряного простору, небезпечні перехоплення та гудіння над суднами військово-морського флоту становили ризик для залучених сил. У 2015 році російський літак, який порушив повітряний простір Туреччини, був збитий⁸⁰, що проілюструвало небезпеку поганих комунікацій та провокаційних дій.

Після того як Росія у 2014 році незаконно приєднала Кримський півострів не було жодного життєздатного плану з боку України, щоб повернути назад свої території та витіснити російські війська з анексованої території. Санкції, які були прийняті проти Росії 2 серпня 2017 року.

Підписаний американським президентом закон передбачав, що Трамп не може скасовувати санкції або виводити з-під них конкретних осіб особистим указом. Такі рішення ухвалюватимуть лише після погодження з Конгресом.

⁷⁹Verification and monitoring in the Islamic Republic of Iran in light of United National Security Council resolution 2231. URL: <https://www.iaea.org/sites/default/files/gov2017-35.pdf> (дата звернення: 15.09.2021)

⁸⁰Turkey's Downing of Russian Warplane- What We Knows. URL: <http://www.bbc.com/news/worldmiddle-east-34912581> (дата звернення: 15.09.2021)

Санкції стосувалися лише російських проектів з експорту енергоресурсів та видобутку нафти, банківської та фінансової сфери⁸¹.

Враховуючи вразливість та нездатність України захищати себе, мова йшла також про вступ до НАТО, 8 червня 2017 року Верховна рада України проголосувала за зміни в законів про національну безпеку і про основи внутрішньої та зовнішньої політики, відновивши пункт про членство в НАТО як одну із стратегічних зовнішньополітичних цілей країни⁸².

2 серпня 2017 року президент США підписав нові санкції проти РФ. Закон отримав повну підтримку сенату Сполучених Штатів. Нові санкції передбачали штрафні заходи в тому числі й для європейських компаній, які, зокрема, будуть співпрацювати з російським Газпромом при реалізації газопроводу Північний потік-2⁸³.

21 серпня США оголосили про тимчасове припинення видачі неімміграційних віз з 23 серпня по всій Росії. Як йшлося в заяві посольства США, це рішення пов'язане зі скороченням кількості співробітників дипмісії. Росія вимагала скоротити кількість дипломатів у відповідь на законопроект, який передбачав санкції проти Росії⁸⁴.

⁸¹ Трамп підписав нові санкції проти РФ: яка реакція Порошенка: URL: <https://www.5.ua/polityka/tramp-pidpysav-sanktsii-proty-rf-151766.html> (дата звернення: 15.09.2021)

⁸² НАТО: політика щодо України не змінилася – змінилася політика самої України – URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news/29090664.html> (дата звернення: 15.09.2021)

⁸³ Трамп нарешті підписав закон про нові санкції проти Росії. URL: <https://www.unian.ua/politics/2062129-tramp-nareshti-pidpisav-zakon-pro-novi-sanktsiji-proti-rosiji.html> (дата звернення: 15.09.2021)

⁸⁴

Питань контролю зовнішніх активів Міністерства фінансів США (OFAC) оголосили, що почали діяти поправки до прийнятих раніше санкцій проти Росії, які зменшували терміни кредитування переліку осіб і компаній, Мінфіні США про це заявили у вівторок, 28 листопада.

Відповідно до змін у Директиві 1 заборонялося здійснювати операції, надавати фінансування або проводити інші грошові операції з визначеними термінами чи капіталом з компаніями, що перебувають під санкціями, на термін більш як 14 днів. Раніше цей термін обмежувався 30 днями. В енергетичному секторі, згідно з поправками до Директиви 2, термін кредитування скоротився з 90 до 60 днів, міністр закордонних справ України Павло Клімкін заявив, що вже наприкінці січня Міністерство фінансів США підготує якісно новий перелік санкцій проти Росії. Цей закон (про додаткові санкції проти РФ, КНДР та Ірану) дуже важливий, оскільки він розширює не лише список, а й саму логіку санкцій.

Наприкінці січня 2017 року був підготовлений підготовлений Міністерством фінансів США за сприяння усіх американських інституцій відповідний список. Він і був вагомим важелем тиску на Росію⁸⁵. Немає єдиного вірного варіанту вирішення Сирійського конфлікту. Будь-який політичний вибір, дійснений компанією Сполучених Штатів неминуче матиме негативні наслідки⁸⁶.

Головний ризик будь-яких військових варіантів, здійснених у Сирії, – це була перспектива зіткнення США та російських сил, особливо в повітрі. У червні 2017 року після того, як повстанці збили сирійський реактивний літак важкою протиповітряною зброєю, яку було поставлено з США, та згодом напали на повстанські сили, Росія відмовилася від громадської підтримки, яка була

⁸⁵Санкції США проти РФ: набули чинності додаткові обмеження: URL: <https://www.5.ua/polityka/sanktsii-ssha-proty-rf-nabuly-chynnosti-dodatkovy-obmezhenia-160232.html> (дата звернення: 15.09.2021)

⁸⁶ Chandler Adam. More American Weapons for ISIS. URL: <https://www.theatlantic.com/international/archive/2014/10/american-weapons-find-their-way-to-isis-again/381733/> (дата звернення: 15.09.2021)

створена для зменшення ризику виникнення інциденту між США та російськими військами⁸⁷.

Сполучені Штати Америки та Росія – це обидві арктичні країни, які мають інтереси в арктичному регіоні. Країни є членами Арктичної ради. Незважаючи на те, що Росія мала значно більше арктичного узбережжя, ніж США, танення арктичних льодовиків і відкриття нових морських шляхів створило нові виклики, з якими США повинні були протистояти в регіоні.

Арктика – це регіон, в якому США не потрібно перевіряти кожний рух Росії. Берегова лінія Росії становить більше половини всієї арктичної берегової лінії⁸⁸, роблячи Росію законним гравцем у регіоні. Як частина російського материка, арктичне узбережжя давало Росії чіткі переваги у військовому положенні в регіоні. Незважаючи на перевагу, яку Росія мала в Арктиці, її військова сила в Арктичному регіоні залишилася «значно нижчою» від попередніх рівнів холодної війни⁸⁹.

Арктичні країни НАТО, крім США, включаючи Канаду, Данію, Ісландію та Норвегію. З цих країн Росія мала лише кордон з Норвегією. Тому у випадку російської атаки, яка була б направлена на Норвегію або загрожувала б суверенності Норвегії через російське вторгнення до Фінляндії або Швеції (не-НАТО), очікувалося, що США прийдуть на захист свого союзника НАТО. Це означало б збереження здатності перенести війська і обладнання в арктичну країну за потенційно жорстких умов.

Окрім військових аспектів Арктики, США також були зацікавлені у проведенні наукових досліджень в Арктиці, зокрема в галузі зміни клімату. Арктична рада виявилася корисною для сприяння цьому дослідженню, і їй необхідно продовжувати роботу з Росією з наукових питань у регіоні.

⁸⁷ Lucas Tomlinson and Hollie McKay. Navy jet shoots down Syrian warplane that attacked US-backed rebels URL: <https://www.foxnews.com/world/navy-jet-shoots-down-syrian-warplane-that-attacked-us-backed-rebels> (дата звернення: 15.09.2021)

⁸⁸ Report on Arctic Policy. International Security Advisory Board. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/262585.pdf> (дата звернення: 15.09.2021)

⁸⁹ Report on Arctic Policy. International Security Advisory Board URL: <https://www.state.gov/documents/organization/262585.pdf> (дата звернення: 15.09.2021)

Інформація, отримана в результаті спільних досліджень та обміну даними, мала однакові переваги для обох країн.

У кінцевому рахунку, визначення арктичних потреб Америки щодо Росії було питанням аналізу ризиків і витрат. Арктика не мала ні населення, ні природних ресурсів, щоб виправдати ранжування його на вершині стратегічних пріоритетів США у світі. Проте, оскільки інвестиції Росії в її арктичні можливості зростали, США повинні були докласти більше зусиль, щоб зрозуміти наміри Росії. Краще розуміння арктичних цілей Росії допомогло США адекватно оцінити свої арктичні потреби.

У співпраці США з Росією існували відчутні переваги в різних сферах - вигоди, які виходили за рамки просто поліпшення відносин, до них відносилися (але не обмежуються ними) переваги, отримані завдяки роботі з фізики, освоєнню космосу, біомедичним дослідженням і ядерному нерозповсюдженню.

Співробітництво з Росією також було ключовим у досягненні необхідного тиску, щоб змусити Іран до переговорів, щоб припинити свою ядерну програму. Але співпраця з Росією стояла перед багатьма викликами, які зрозуміли практичність співпраці з країною-суперником.

Виходячи за рамки спільних місій на міжнародній космічній станції, американська залежність від двигунів, виготовлених російськими машинами, для своїх важких підйомних двигунів. Російське НВО «Енергомаш» і американська компанія «United Launch Alliance» (ULA) підписали новий контракт на постачання двигунів РД-180 терміном до 2020 року. Експерти називали таке рішення закономірним – Сполучені Штати так і не змогли знайти заміну цим двигунам⁹⁰.

Американський флот «Shuttle fleet» та введення капсули «Orion», США були повністю залежать від Росії для своєї програми. Незважаючи на те, що США користувалися безпосередньою підтримкою з боку Росії для здійснення операцій

⁹⁰ Алексеева Н. «Веские причины»: почему США продолжают закупать российские ракетные двигатели URL: <https://russian.rt.com/world/article/541372-raketa-dvigatel-import-rd-180> (дата звернення: 15.09.2021)

космічних польотних Російська Федерація все одно не підпадала під милість Сполучених Штатів. Безумовно, важливо будувати зв'язки, щоб зменшити підозри і поліпшити співпрацю в галузях взаємної вигоди, але США повинні були бути обережними щодо ситуацій, які могли б використовувати цю співпрацю в негативному відтінку.

Санкції які наклав захід на Російську Федерацію були наслідком дворічних попереджень та втрат Росією близько 200 мільярдів доларів, негативний вплив санкцій в серпні 2017 року на військово технічне співробітництво Росії з іншими країнами визнав Міноборони РФ. А потім стало зрозуміло, що Росія більше не здатна нести настільки великі витрати на свої війні що вона почала скорочувати свій оборонний бюджет⁹¹.

Після падіння в 2015 році обсягу торгівлі Москви і Вашингтона поступово відновлюється. При цьому торговий дефіцит США збільшився в 2017 році на 14,5%. Це означає, що американці купують у росіян більше товарів, ніж продають їм⁹².

За 2017 рік товарообіг Росії з США склав 16 мільярдів дол. США, збільшившись на 23,08% (3 мільярдів дол. США) в порівнянні з аналогічним періодом 2016 року⁹³. Частка США в імпорті Росії за 2017 рік склав 5,6026% проти 5,6615% в аналогічному періоді 2016 року. За часткою в російському імпорті за 2017 рік США зайняли 3 місце. За 2018 рік товарообіг Росії з США склав 18 мільярдів дол. США, збільшившись на 8,31% (1 мільярдів дол. США) в порівнянні з аналогічним періодом 2017 року.

У грудні 2019 року США ввели санкції проти газопроводу «Північний потік», в результаті чого швейцарської Allseas довелося зупинити прокладку.

⁹¹ Дейнега В. На що істотно вплинули санкції Заходу в Росії: вражаюча статистика. URL: https://24tv.ua/na_shho_istotno_vplnuli_sanktsiyi_zahodu_v_rosiyi_vrazhayucha_statistika_n868667 (дата звернення: 15.09.2021)

⁹² Булгару Д. Покупают больше, чем продают: США увеличили импорт товаров из РФ на 17% в 2017 году. URL: <https://russian.rt.com/world/article/500480-ssha-rossiya-torgovlya-sankcii> (дата звернення: 15.09.2021)

⁹³ RT Russian-trade.com. Внешняя торговля России с США за 9 месяцев 2017 г. URL: <http://russian-trade.com/reports-and-reviews/2017-12/vneshnyaya-torgovlya-rossii-s-ssha-za-9-mesyatsev-2017-g/> (дата звернення: 15.09.2021)

Вона продовжилися через рік - в грудні 2020 року силами вже російського судна-трубоукладача «Фортуна», а 27 квітня до нього приєднався «Академік Черський». 20 травня 2021 року США заявили, що відмовилися від введення санкцій проти оператора проекту Nord Stream 2 AG. Однак потім США ввели санкції проти кількох російських організацій і 13 суден, пов'язаних з будівництвом газопроводу. Зокрема, обмеження торкнулися «Морської рятувальної служби», «Мортранссервіса», Самарського теплоенергетичного майнового фонду, «Коксохімтранса».

6 червня 2019 року видавництво The New York Times повідомила, що кіберкомандування США проникло глибше, ніж будь – коли раніше, до російських електричних мереж, насаджуючи шкідливе програмне забезпечення, потенційно здатне порушити роботу електромережі, можливо, як міру у відповідь, спрямовану на стримування подальших кібератак з боку хакерів країни⁹⁴. З реакції Росії, новини про кампанію зі злом мережі, можливо, вже мали прямо протилежний ефект: Кремль попередив, що вторгнення можуть перерости у кібервійну між двома країнами, навіть якщо він стверджував, що російська мережа не застрахована від таких загроз. Тим часом президент Трамп швидко спростував звіт Times. Але чиновники, такі як радник Білого дому з питань національної безпеки Джон Болтон, місяцями натякали на більш агресивний підхід до кібер -операцій проти американських противників.

Співпраця Сполучених Штатів з Російською Федерацією зросла в порівнянні з 2016 роком. Але незважаючи на те, що США поступово відновлює зв'язки з Російськими компаніями – це не дозволило і не дозволить їй повернути ті відносини які існували до 2014 року. США підтримували попередні санкції проти Російської Федерації, та не визнавали анексію Кримського півострова який історично є частиною України. Сполучені Штати не змогли повністю

⁹⁴ Andy Greenberg. How Not To Prevent a Cyberwar With Russia URL: <https://www.wired.com/story/russia-cyberwar-escalation-power-grid/> (дата звернення: 15.09.2021)

обірвати зв'язок з Росією, тому що вона була і є доволі великим гравцем на євразійському континенті.

Україна є однією з небагатьох країн, якій Сполучені Штати надавали свої пріоритети зовнішньої політики та питань політики безпеки. Така увага була зумовлена більше кризовими явищами які відбулися на території України, та проблемами територіальної цілісності держави.

Початок 2017 року розпочався з так званого очікування, та пророкування якою ж буде позиція новообраного президента Дональда Трампа щодо України та її проблем. Також важливим моментом для України було те що її розглядають як гравця з Європейської сторони, а не як самостійну державу. Попри всі побоювання нова адміністрація американського президента підтримала попередні санкції щодо збереження санкцій проти Російської Федерації поки та в повній мірі не виконає Мінські Угоди.

Перша зустріч президента України Петра Порошенка та президента США Дональда Трампа відбулася 20 червня 2017 року⁹⁵. Петро Порошенко запевнив, що Україна отримала тверду підтримку з боку США, в тому числі й щодо реформ в Україні. За його словами, Україна є зацікавленою в залученні США до врегулювання ситуації на Сході України. «США є країною-гарантом за Будапештським меморандумом і ця зустріч підтверджує важливість України для США та рішучу налаштованість Штатів щодо підтримки нашої держави, – підкреслив Порошенко, наголосивши також, що США залишаються відданими Мінським угодами»⁹⁶.

Вже 7 липня 2017 держсекретар США Рекс Тіллерсон призначив Курта Волкера спеціальним представником по Україні. Він координував зусилля Державного департаменту з врегулювання російсько-українського конфлікту⁹⁷.

⁹⁵ Мазур Є. Зустріч Порошенка з Трампом: президенти, інтриги і процес: URL: https://24tv.ua/zustrich_poroshenko_i_trampa_pidsumki_zustrichi_n831820 (дата звернення: 15.09.2021)

⁹⁶ Там же

⁹⁷ У Києві відреагували на призначення Волкера спецпредставником по Україні; Він вже вийшов на контакт з українською стороною і, швидше за все, прибудемо до Києва разом з Тіллерсоном. URL: <https://tyzhden.ua/News/196064> (дата звернення: 15.09.2021)

Також постало питання в наданні Україні оборонного озброєння із США. «Україна вперше за всі роки взаємодії зі Сполученими Штатами Америки виходить на рівень стратегічного партнерства», – заявив на прес-конференції в Києві надзвичайний і повноважний посол України в США Валерій Чалий⁹⁸. Дипломат особливо відзначив співпрацю у сфері безпеки та оборони.

Обидві країни намагалися розробити нові проекти як у військовій так і в економічній співпраці. США для України могла стати великим інвестором для спільного будівництва літаків, та продовжити співпрацю у космічній сфері. «Дійсно, зараз той унікальний період відносин, коли по багатьох напрямках співпадають інтереси двох країн, – зазначив в інтерв'ю Радіо Свобода співдиректор програм зовнішньої політики та міжнародної безпеки Центру Разумкова Олексій Мельник. – Насамперед це стосувалося ключової проблеми для України – це російська зовнішня загроза. Сполучені Штати є природним партнером для України».

Також налагодилася співпраця країн у сфері озброєння – 2017 році Київ отримав летальну зброю від США. 8 грудня Сенат США ухвалив оборонний бюджет на 2017 рік, в якому передбачено збільшення безпекової допомоги Україні до 350 мільйонів доларів⁹⁹. У аналогічному документі 2016 року фігурувала цифра 300 мільйонів доларів.

Половина із 350 мільйонів доларів США було надано на оборонну допомогу Україні тільки за умови прогресу в оборонній реформі, зазначається в законопроекті. Ця умова зберігалася з бюджету минулого року. На додаток бюджету Пентагону, гроші на оборонну допомогу Україні могли бути передбачені в бюджеті другого куратора оборонної допомоги Україні – Держдепартаменту минулого року в бюджеті Державного департаменту США

⁹⁸Жигалов Г. США для України– стратегічний союзник чи ситуативний URL <https://www.radiosvoboda.org/a/us-ukraine-relations/29445842.html>. (дата звернення: 15.09.2021)

⁹⁹ Оборонний бюджет США-2017: військової допомоги Україні збільшено до 350 млн дол. URL: <https://ukrainian.voanews.com/a/viyskova-dopomoga-ukraini-vid-ssha/3628826.html> (дата звернення: 15.09.2021)

було загалом передбачено близько 99 мільйонів доларів на оборонну допомогу Україні¹⁰⁰.

У 2017 році урядом США було надано технічну допомогу у розмірі 450 млн. дол. США за такими напрямками:

- підтримка політичних та антикорупційних реформ, підтримка економічного зростання, прав людини, енергетичної безпеки, громадського суспільства, пом'якшення наслідків катастрофи в Чорнобилі та підтримка спеціальної моніторингової місії ОБСЕ - 305 млн. дол. США.
- програми з нерозповсюдження ядерного озброєння, боротьби з тероризмом, розмінування - 11 млн. дол. США
- програма надання військового фінансування іноземним державам (FMF) 99 млн. дол. США
- програма навчання та тренування військових (IMET) - 2,2 млн. дол. США
- програми охорони здоров'я 32 млн. дол. США

Впродовж 2017 року впроваджувалося 104 американських проектів технічної допомоги загальною вартістю понад 1,5 млн. дол. США¹⁰¹.

За висновками Міністерства оборони України, надана допомога сприяє покращенню спроможності Збройних Сил України підвищувати обороноздатність країни, бойову готовність та мобільність ЗСУ, ефективність і професіоналізм ЗСУ; покращенню рівня проведення спільних військових навчань та операцій, включаючи миротворчі операції по усуненню наслідків катастроф, впровадженню у ЗСУ класифікатора предметів постачання

¹⁰⁰ Оборонна допомога США Україні. Детально, що саме узгодив Конгрес. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/donbass-reali/28853777.html> (дата звернення: 15.09.2021)

¹⁰¹ Інформація щодо міжнародної технічної допомоги, що надається Україні за результатами проведеного Мінекономрозвитку моніторингу проектів у другому півріччі 2017 року. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України

міжнародних безпекових структур та приєднання відповідних систем кодифікації.

1 березня Агентство Міноборони США з питань співпраці в галузі безпеки (орган Пентагону, який курує співпрацю з союзниками Сполучених Штатів, зокрема передачу їм озброєнь) повідомило, що Держдепартамент підтримав рішення про передачу Україні комплексів Javelin на суму до 47 млн доларів¹⁰². Повідомляється, що за цим рішенням українська армія отримала:

- 37 пускових установок Javelin (включно з двома ПТРК для запчастин);
- 210 ракет до них;
- тренувальні комплекси;
- тренінги з використання ПТРК та їхнього технічного забезпечення;
- послуги з транспортування.

«Система Javelin допоможе Україні розбудувати свій довгостроковий потенціал оборони для захисту суверенітету і територіальної цілісності...», - йдеться у заяві американського агентства. Сполучені Штати підтвердили 30 квітня доставку протитанкових ракетних комплексів американського виробництва Javelin в Україну. Міністр оборони України Степан Полторак написав на своїй сторінці в Facebook, що 2 травня українські війська почнуть навчання з новою зброєю. Прес-секретар Державного департаменту Хізер Науерт заявила в грудні, що військова допомога США для України має на меті зміцнити здатність цієї країни «захищати свій суверенітет і територіальну цілісність і стримати подальшу агресію».

Вперше атомна електростанція «Южноукраїнськ» працювала тільки на паливі американської компанії Westinghouse¹⁰³. Повноцінне перезавантаження реактора енергоблоку американським ядерним паливом повідомив у четвер, 19

¹⁰² Christopher Miller URL: <https://www.rferl.org/a/javelin-missile-delivery-ukraine-us-confirmed/29200588.html> (дата звернення: 15.09.2021)

¹⁰³ Сааков В. Уперше енергоблок української АЕС запрацював лише на американському паливі. URL <https://p.dw.com/p/31nOd> (дата звернення: 15.09.2021)

липня, голова української НАЕК «Енергоатом» Юрій Недашківський. Дотепер паливо Westinghouse на українських АЕС експлуатували лише в змішаних завантаженнях із російським паливом. На самій ЮАЕС повідомили про штатний пуск реактора, повністю завантаженого американським паливом.

25 липня 2018 Держсекретар США Майк Помпео підтримав суверенітет України та не визнав анексію Криму, Російською Федерацією поки цілісність України не буде відновлена, йдеться у заяві Майка Помпео¹⁰⁴.

30 липня секретаріат США засудив дії РФ, що перешкоджали міжнародному судноплавству в Азовському морі і Керченській протоці. «Росія затримала сотні комерційних суден починаючи з квітня і за останні тижні зупинила щонайменше 16 комерційних кораблів, які намагалися потрапити до українських портів»— йдеться у заяві на сайті Держдепу США¹⁰⁵.

Вже 25 листопада 2018 року Російська Федерація напала на групу військових воєнних кораблів, рейдовий буксир «Яні Капу» і два малих броньованих артилерійських катери «Бердянськ» і «Нікополь» були захоплені спецназом Росії¹⁰⁶ та взявши в полон українських моряків. У свою чергу міжнародна спільнота негативно відреагувала на агресію з боку Росії. США опублікували заяву Держсекретаря Помпео, в якій засуджено цю агресивну російську акцію. «Ми закликаємо Росію повернути Україні її суду і затриманих членів екіпажу, а також поважати суверенітет і територіальну цілісність України в межах її міжнародно визнаних кордонів, включаючи її територіальні води»¹⁰⁷.

Також США закликали до переговорів президентів України та Росії, щоб врегулювати цю ситуацію. Заступник сенатського комітету Боб Менедез, що є спонсором законопроекту «American Security from Kremlin Aggression Act»

¹⁰⁴ Кореновська С. Помпео: США зобов'язуються не визнавати Крим російським URL <https://p.dw.com/p/325D5> (дата звернення: 15.09.2021)

¹⁰⁵ Прокопчук Д. США розкритикували дії Росії в Азовському морі та Керченській протоці URL: <https://p.dw.com/p/3445H> (дата звернення: 15.09.2021)

¹⁰⁶ Росіяни атакували український корабель на Азові: деталі інциденту URL <https://www.bbc.com/ukrainian/news-46334160> (дата звернення: 15.09.2021)

¹⁰⁷ Соловей І. Як світ відреагував на напад Росії на українські судна. URL https://lb.ua/world/2018/11/27/413467_yak_svit_vidreaguval_na_napad_rosii.html (дата звернення: 15.09.2021)

(Закон про захист безпеки Америки від кремлівської агресії) виступив з більш рішучою заявою.

«... Вчорашні події показують, що Кремль як і раніше націлений на ослаблення безпеки України та її демократичного шляху розвитку. У відповідь адміністрація Трампа повинна негайно збільшити допомогу Україні в сфері безпеки, включно з наданням летального морського обладнання і зброї. Сполучені Штати також повинні допомогти зусиллям України щодо поліпшення отримання інформації про ситуацію на морі», - заявив він. 11 вересня 2018 року прибув перший локомотив в порт міста Чорноморськ General Electric. А вже 8 листопада почалися прогонні випробування на Укрзалізниці першого тепловоза компанії General Electric «Тризуб». На Крюківському вагонобудівному заводі знаходяться вже 15 локомотивів General Electric. Всі вони в роботі на різних стадіях готовності. Остання партія з 7 тепловозів прибула на підприємство 30 жовтня¹⁰⁸.

27 жовтня Президент Порошенко та його дружина Марина Порошенко взяли участь у урочистій церемонії передачі двох патрульних катерів «Island» класу ВМС України в Балтіморі.

Перші два «Island» катери стали ще однією цеглою для зміцнення військово-морського союзу між українським і американським народами», – сказав Президент, додавши, що надана допомога буде доповнена американською підтримкою для будівництва командного центру ВМС України в Очакові¹⁰⁹.

Зовнішня торгівля відіграє велику роль в економіці України. У 2017 році Україна для США була 74-м найбільшим торговельним партнером з вартістю 2,8 млрд. Дол. США (двосторонній) у 2017 році¹¹⁰.

¹⁰⁸ Христофоров В. Укрзалізниця і КВБЗ почали випробування нового тепловоза GE. URL <http://uprom.info/es/noticias/carros/ukrzalznitsya-i-kvzb-pochali-viprobuvannya-novogo-teplovoza-ge-trizub-foto-video/> (дата звернення: 15.09.2021)

¹⁰⁹The United States handed over Island-class patrol boats to the Naval Forces of Ukraine.PRESIDENT OF UKRAINE -PETRO POROSHENKO Official website. URL <https://www.president.gov.ua/en/news/ssha-peredali-vijskovo-morskim-silam-ukrayini-patruelni-kater-49982> (дата звернення: 15.09.2021)

¹¹⁰ Office of the United States Trade Representative URL <https://ustr.gov/countries-regions/europe-middle-east/russia-and-eurasia/ukraine> (дата звернення: 15.09.2021)

Експорт товарів з США до України в 2017 році становив 1,8 млрд. Дол. США, що на 66,1% (711 млн. Дол. США) порівняно з 2016 р¹¹¹.

Найбільші категорії експорту (2-розрядні ГС) у 2017 році були: мінеральне паливо (\$ 631 млн.), Транспортні засоби (\$ 303 млн.), Техніка (\$ 183 млн.), Літаки (\$ 128 млн.) і пластмаса (\$ 66 млн). Загальний експорт сільськогосподарської продукції до України у 2017 році склав 73 млн. Дол. (1 млн. Дол. США).

Україна була 75-м найбільшим постачальником імпорту товарів США у 2017 році. Обсяг імпорту американських товарів з України у 2017 році становив 1,0 млрд. Дол. США, що на 76,3% (441 млн. Дол. США) порівняно з 2016 р., Але знизилося на 16,4% порівняно з 2007 роком. Основними категоріями імпорту (2-розрядні ГС) у 2017 році були: залізо і сталь (\$ 530 млн.), вироби з чорної металургії (\$ 71 млн.), електричні машини (\$ 46 млн.), молочні продукти, яйця, мед (38 млн. Дол.) Загальний обсяг імпорту сільськогосподарської продукції з України в 2017 році склав 106 млн. Дол. і перероблених фруктів і овочів (\$ 749 тис.).

За 2018 рік Україна та США вийшли на рівень у співпраці в економічній, політичній та енергетичній сферах¹¹². Експорт України до США становив 2.2 %. Імпорт в Україну з США становить лише 5.4 %¹¹³.

За 2019 рік імпорт продуктів до США становив 100,5 %¹¹⁴, що виросло в порівнянні з 2018 роком. Експорт з України до США становив 93,4 %.

Експорт товарів і послуг за підсумками 2020 року зменшився на 7,3% у порівнянні з показниками 2019 року¹¹⁵.

¹¹¹ Office of the United States Trade Representative. URL: <https://ustr.gov/countries-regions/europe-middle-east/russia-and-eurasia/ukraine> (дата звернення: 15.09.2021)

¹¹² Кубів заявляє про зростання на 16% двосторонньої торгівлі з США у 2018 році. URL: <https://ua.112.ua/ekonomika/kubiv-zaiavliaie-pro-zrostantia-na-16-dvostoronnoi-torhivli-z-ssha-u-2018-rotsi-467705.html> (дата звернення: 15.09.2021)

¹¹³ Експорт та імпорт 2018 – чим заробляємо, на що витрачаємо? URL: <https://financer.com/ua/eksport-import-2018/> (дата звернення: 15.09.2021)

¹¹⁴ Держстат України. Географічна структура зовнішньої торгівлі товарами у 2020 році. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/zd/ztt/ztt_u/arh_ztt2021.html (дата звернення: 15.11.2021)

¹¹⁵ Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=76438c62-5e54-4931-ad98-7fe59d004a2a&title=ZovnishniaTorgivliaUkrainiTovaramiTaPoslugamiU2020-Rotsi&isSpecial=true> (дата звернення: 15.11.2021)

Зовнішньоторговельний оборот товарів і послуг з США у 2020 році збільшився на 1,8% (на 106,6 млн дол.) і становив 6,2 млрд дол. Експорт товарів і послуг збільшився на 6,0% (на 136,6 млн дол.) і склав 2,4 млрд дол.

Імпорт товарів і послуг зменшився на 0,8% (на 30,0 млн дол.) і становив 3,8 млрд дол. Сальдо торгівлі товарами і послугами склалося від'ємним у сумі 1,4 млрд дол., але покращилось у порівнянні з показниками 2019 року на 166,5 млн дол.¹¹⁶.

США збільшили підтримку військово-морського потенціалу України і в листопаді 2019 року передали українським військово-морським силам два патрульні катери класу «Острів берегової охорони» у відставці. Ці події у сфері продажу зброї демонструють, що Україна, користується сильною двосторонньою підтримкою Конгресу США¹¹⁷.

Непослідовність дій президента США викликала критику з боку членів Конгресу США. Тому вже восени Білий дім розморозив майже 400 млн. дол. американської допомоги Україні. Проте, зважаючи на завершення фінансового року (30 вересня 2019 року), Д. Трамп підписав триваючий законопроект про асигнування, щоб продовжити надавати кошти в рамках Ініціативи сприяння безпеці в Україні на суму 250 млн. дол. ще на рік¹¹⁸. Але оскільки урядова служба підзвітності дійшла висновку, що відомство порушило федеральний закон про контроль за вилученням, Україні було відмовлено у наданні допомоги в галузі безпеки.

У світлі різних уявлень про загрозу країн-членів НАТО, розглядали Україну як більш гнучкого та надійного партнера проти зростаючого впливу Росії в

¹¹⁶ Там само

¹¹⁷ Rusudan Zabakhidze. United States partnerships with Georgia and Ukraine: Prospects for advancing military cooperation. URL: <https://www.mei.edu/sites/default/files/2021.pdf> (дата звернення: 15.09.2021)

¹¹⁸ Catlin E. (2019), Politico: Trump holds up Ukraine military aid meant to confront Russia, available at: URL: <https://www.politico.com/story/2019/08/28/trump-ukraine-military-aid-russia-1689531> (дата звернення: 15.09.2021).

регіоні. У жовтні 2020 року США та Румунія підписали десятирічну дорожню карту оборонної співпраці з основним акцентом на безпеку Чорного моря¹¹⁹.

Демократи Палати представників 7 січня 2020 повідомили, що помічник віце-президента Майка Пенса Дженніфер Вільямс подала секретний додаток до свого показання, яке Комітет з розвідки Палати представників просить дозволити публічно оприлюднити. Раніше Вільямс назвав спроби Трампа тиснути на Україну з метою розслідування своїх політичних суперників «незвичайними та невідповідними»¹²⁰.

Нові розкриття скандалу з Україною викликали нестабільні політичні питання, оскільки демократи Палати представників і республіканці в Сенаті намагаються отримати стратегічну перевагу в майбутньому судовому процесі. Але це також підкреслювало, що сама справа розвивається — і, ймовірно, продовжуватиме розвиватися — незалежно від того, що станеться в судовому процесі в Сенаті. Ця реальність створювала ризики, оскільки нові й потенційно важливі докази накладалися поверх висновків Палати представників.

Демократи заявили, що їхня справа про імпічмент Трампа була переважною, але вони також визнали, що їхнє розслідування було незавершеним. За їх словами, мета полягала в тому, щоб збалансувати ретельність і нагальну потребу протистояти постійній загрозі виборам 2020 року: нібито вимагання Трампом допомоги України, щоб завдати шкоди своїм політичним суперникам.

Як наслідок, справа продовжувала розвиватися навіть через кілька тижнів після офіційного завершення процедури імпічменту Палатою представників. Знаком оклику стала несподівана пропозиція колишнього радника з національної безпеки Джона Болтона давати свідчення під час процесу імпічменту Трампа в понеділок після того, як він відмовився від прохання Палати представників

¹¹⁹ U.S., Romania Chart 10-Year Road Map for Military Cooperation. U.S. Department of Defense. URL: <https://www.defense.gov/Explore/News/Article/Article/2376797/us-romania-chart-10-year-road-map-for-military-cooperation/> (дата звернення: 15.09.2021).

¹²⁰ Там само

з'явитися наприкінці минулого року. Але це було лише останнє в низці одкровень і обіцянок нової інформації.

Отже, співпраця Сполучених Штатів з Російською Федерацією зросла в порівнянні з 2016 роком. Але незважаючи на те, що США поступово відновлює зв'язки з Російськими компаніями – це не дозволило і не дозволить їй повернути ті відносини які існували до 2014 року. США підтримували попередні санкції проти Російської Федерації, та не визнавали анексію Кримського півострова який історично є частиною України. Сполучені Штати не змогли повністю обірвати зв'язок з Росією, тому що вона була і є доволі великим гравцем на євразійському континенті.

Зовнішні зв'язки США та України протягом 2017-2021 років були досить насичені різними важливими подіями. Сполучені Штати підтримували Україну як у плані санкцій проти Російської Федерації, так і у економічному та оборонному аспектах. Тісна співпраці між Україною та Сполученими Штатами була досить вагомим елементом того, що США бачить Україну своїм майбутнім партнером.

Сполучені Штати та Україна поділяють життєво важливі національні інтереси у сильній, незалежній і демократичній Україні. Підвищення спроможності України захищатися від загроз її територіальній цілісності та поглиблення інтеграції України до євроатлантичних інститутів є одночасними пріоритетами. Сполучені Штати визнають прогрес, досягнутий Україною у зміцненні своїх демократичних інститутів, і вітають важливі кроки, зроблені Україною для розвитку ефективної національної системи правосуддя та боротьби з корупцією. Сполучені Штати та Україна визнають необхідність подальшої реалізації комплексної програми реформ, щоб продовжувати трансформувати країну та забезпечити світле майбутнє для всіх людей в Україні.

ВИСНОВКИ

За свою історію Сполучені Штати мали різні передвиборчі кампанії та кандидатів, але 2016 рік виявився більш насиченим та цікавим. За висунення від Республіканської партії та наступну президентську кампанію в Америці, політичний стиль Дональда Трампа був унікальним. Незважаючи на те, що він говорив і робив речі, які, на думку багатьох, могли б зруйнувати його кампанію, він наполягав і в кінцевому підсумку переміг на виборах президента Сполучених Штатів 2016 року.

Початок головування на посту президента, Дональд Трамп продовжив політику свого попередника, Барака Обами і вирушив у 12-денне турне країнами Азіатсько-Тихоокеанського регіону. Незважаючи на ранні побоювання, що адміністрація Трампа може відійти від повороту США до Азії, в її індо-тихоокеанській стратегії є елементи послідовності, які підтверджують важливе місце Азії у зовнішній політиці США.

Відносини з Китаєм адміністрація розпочала з торгової війни, посиляючись на несправедливу китайську торгову практику та інтелектуальну крадіжку власність США. Пекін у відповідь збільшив мита на продукти США, переважно з американських штатів, які проголосували за президента Трамп, з чого і розпочалися напружені відносини між країнами. Негативне ставлення адміністрації Трампа в напрямку Пекіна впливає із звинувачень у несправедливості Китаю торгові практики, примусова передача технологій, крадіжка інтелектуальної власності та її нав'язування немитних бар'єрів, що перешкоджало доступу американських компаній до китайських ринку. У 2020 році відносини досягли нового мінімуму, оскільки обидві сторони звинувачували один одного у провині за епідемію коронавірусу у всьому світі. Вашингтон мобілізував кампанію розслідувань, судового переслідування та обмежень експорту, на що Пекін активізував військову діяльність у спірному Південно-Китайському морі.

Президентство Трампа широко розцінювалося як передвістя припинення ліберального міжнародного порядку, навіть якщо це порядок, від якого США вже давно виграли. Незважаючи на відносний консенсус щодо Трампа, загалом реакція Європи була більш розміреною, ніж реакція Америки, але незважаючи на це, відносини Трампа з НАТО почали погіршуватися. Відновлення взаємодії НАТО з Півднем також є ключовим випробуванням для партнерства Альянсу з багатьма ключовими гравцями Європи.

Міцні стосунки між Сполученими Штатами та Сполученим Королівством відображають їхні спільні демократичні ідеали та цінності, які зміцнюються завдяки співпраці з політичних, безпекових та економічних питань. Поряд з іншими європейськими союзниками, США та Великобританія тісно співпрацюють у боротьбі з тероризмом, припиненні розповсюдження зброї масового знищення та у вирішенні регіональних питань, таких як припинення конфліктів на Близькому Сході. Сполучене Королівство було і залишається надійним партнером у відносинах з США.

На початку 2020 року відбулася зміна позиції з боку Іспанії, значною мірою викликана агресивною політикою адміністрації Трампа щодо тарифів. Послання іспанського уряду своєму американському колезі полягало в тому, що двосторонні відносини становлять одне ціле, так що кроки, вжиті проти іспанських економічних інтересів, можуть мати наслідки в інших сферах відносин, зокрема в обороні. Незважаючи на транзакційний підхід Білого дому, ця зміна тактики дуже погано вплинула на Вашингтон, що викликало зворотне попередження про те, що Мадрид більше не повинен сприймати як належне, що угоди про використання баз буде достатньо для забезпечення доброї двосторонньої сторони і між сторонами виник справжня відсутність довіри.

В цілому, незважаючи на зростання впливу Вашингтона в Латинській Америці в перші роки президентства Д. Трампа, вплив виявився не дуже суттєвими. «Точкові удари» по лівоорієнтованих режимах виявилися не настільки ефективними, як спочатку планувалося, а часом і просто

контрпродуктивними. Про це свідчить зростання нестійкості зацікавлених у стратегічному партнерстві з Вашингтоном режимів в Аргентині, Бразилії, Колумбії та Чилі, у яких з 2019 р. почала помітно звужуватися соціальна база. Завдяки сміливим радикальним змінам, а також менш помітним технічним коригуванням, адміністрація Трампа різко змінила міграційну систему США з моменту вступу на посаду в січні 2017 року. Велика частина імміграційного порядку денного Білого дому була реалізована у формі взаємозв'язаних заходів, з регуляторними, політичними та програмними змінами, спрямованими на досягнення спільних політичних цілей.

Втручання Москви у президентські вибори в США 2016 року та її тривалі спроби вплинути на виборчу кампанію 2020 року зробили Росію певним чином токсичною проблемою країни. Анексія Криму та початок війни на південному сході України, а також підтримка сирійця Башара Асада в його жорстокій громадянській війні та венесуельця Ніколаса Мадуро підвищили напруженість у відносинах зі Сполученими Штатами. Розвиток більш продуктивних відносин з Росією залишився серйозною проблемою для Сполучених Штатів. Вашингтон і Москва по-різному розуміють рушії світової політики. Росія прагнула створити «постзахідний» світ, у якому Сполучені Штати є одним із кількох великих гравців.

За часів адміністрації Трампа, у відносинах між США та Україною, було багато злетів і падінь, і часто здавалося, що адміністрація Трампа і Конгрес стояли на протилежних боках, коли мова йшла про Україну. Іноді різні позиції формулювали члени адміністрації та сам президент. Сполучені Штати та Україна поділяють життєво важливі національні інтереси у сильній, незалежній і демократичній Україні. Підвищення спроможності України захищатися від загроз її територіальній цілісності та поглиблення інтеграції України до євроатлантичних інститутів є одночасними пріоритетами. Сполучені Штати визнають прогрес, досягнутий Україною у зміцненні своїх демократичних інститутів, і вітають важливі кроки, зроблені Україною для розвитку ефективної

національної системи правосуддя та боротьби з корупцією. Сполучені Штати та Україна визнавали необхідність подальшої реалізації комплексної програми реформ, щоб продовжувати трансформувати країну та забезпечити світле майбутнє для всіх людей в Україні.

Політика Дональда Трампа призвела до незначного зменшення впливу на міжнародній арені, у зв'язку з тим, що адміністрація Трампа вивела Сполучені Штати з багатьох міжнародних організацій, і саме головне, що поставила під сумнів альянс НАТО. Трамп дотримався своїх передвиборчих обіцянок, щодо міграційної політики, і весь термін присутності в Білому домі звертав на це багато уваги, ставлячи внутрішню політику на перше місце.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Айбазова М. М. Політико-психологічний профіль Дональда Трампа. 2019. 8 с.
2. Британія виходить з ЄС: історія Brexit. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2020/01/31/infografika/polityka/brytaniya-vuxodyt-yes-istoriya-brexit> (дата звернення: 15.09.2021)
3. Алексеева Н. «Веские причины»: почему США продолжают закупать российские ракетные двигатели URL: <https://russian.rt.com/world/article/541372-raketa-dvigatel-import-rd-180> (дата звернення: 15.09.2021)
4. Булгару Д. Покупают больше, чем продают: США увеличили импорт товаров из РФ на 17% в 2017 году. URL: <https://russian.rt.com/world/article/500480-ssha-rossiya-torgovlya-sankcii> (дата звернення: 15.09.2021)
5. Бжезінський З. Велика Шахівниця. 288с.
6. Гурков А. Марін Ле Пен - французький варіант Трампа, але з застереженнями. URL: <https://p.dw.com/p/2bcFr> URL: (дата звернення: 15.09.2021)
7. Гринспен А. Вулдридж А. Капіталізм в Америці. 559 с.
8. Дейнега В. На що істотно вплинули санкції Заходу в Росії: вражаюча статистика. URL: https://24tv.ua/na_shho_istotno_vplinuli_sanktsiyi_zahodu_v_rosiyi_vrazhayucha_statistika_n868667 (дата звернення: 15.09.2021)
9. Держстат України. Географічна структура зовнішньої торгівлі товарами у 2020 році. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2021/zd/ztt/ztt_u/arh_ztt2021.html (дата звернення: 15.11.2021)
10. Весела Чернева: Големият въпрос за Европа е дали ще може сама да отстоява интересите. URL: <https://bnr.bg/post/101231619/vesela-cherneva->

golemiat-vapros-za-evropa-e-dali-shte-moje-sama-da-otstoava-interesite-si (дата звернення: 15.09.2021)

11. Експорт та імпорт 2018 – чим заробляємо, на що витрачаємо? URL: <https://financer.com/ua/eksport-import-2018/> (дата звернення: 15.09.2021)
12. Кісінджер Г. Дипломатія: КМДМ 2020. 783 с
13. Kim Gittleson. US tax cut: Are they the biggest in American history? URL: <https://www.bbc.com/news/world-43790895> (дата звернення: 15.09.2021)
14. Коміренко Д. А. М. Копистира. Асоціація держав Південно-Східної Азії // Українська дипломатична енциклопедія: У 2-х т./Редкол.:Л. В. Губерський (голова) та ін. — К: Знання України, 2004 — Т.1 — 760с.
15. Кравчук С. «Захищаю суверенітет Європи»: Макрон хоче «переосмислити» НАТО. URL: https://www.gazeta.ru/politics/2021/02/21_a_13486988.shtml (дата звернення: 15.09.2021)
16. Кореновська С. Помпео: США зобов'язуються не визнавати Крим російським URL <https://p.dw.com/p/325D5> (дата звернення: 15.09.2021)
17. Козловский В. Первые шаги президента Трампа - ликвидация наследия Обамы. URL: <https://www.bbc.com/russian/features-38718016> (дата звернення: 15.09.2021)
18. Крістіна Буряк. Як Дональд Трамп змінив світову політику URL: <https://www.dw.com/uk/yak-donald-tramp-zminyv-svitovu-polityku/a-55412586> (дата звернення: 15.09.2021)
19. Кубів заявляє про зростання на 16% двосторонньої торгівлі з США у 2018 році. URL: <https://ua.112.ua/ekonomika/kubiv-zaiavliaie-pro-zrostannia-na-16-dvostoronnoi-torhivli-z-ssha-u-2018-rotsi-467705.html> (дата звернення: 15.09.2021)
20. Мищенко О. Саміт АСЕАН: Трамп зустрівся з Дутерте. Deutsche Welle. URL: <https://p.dw.com/p/2nVRI> (дата звернення: 15.09.2021)

21. Маттіас фон Гайн, М. Сидоржевський. Зустріч глав МЗС країн G20 у Бонні: дебют Тіллерсона на міжнародній арені. Deutsche Welle. URL: <https://p.dw.com/p/2Xf3V> (дата звернення: 15.09.2021)
22. НАТО: політика щодо України не змінилася – змінилася політика самої України – URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/news/29090664.html> (дата звернення: 15.09.2021)
23. Санкції США проти РФ: набули чинності додаткові обмеження: URL: <https://www.5.ua/polityka/sanktsii-ssha-proty-rf-nabuly-chynnosti-dodatkovy-obmezhenia-160232.html> (дата звернення: 15.09.2021)
24. Оборонний бюджет США-2017: військову допомогу Україні збільшено до 350 млн дол. URL: <https://ukrainian.voanews.com/a/viyskova-dopomoga-ukraini-vid-ssha/3628826.html> (дата звернення: 15.09.2021)
25. Оборонна допомога США Україні. Детально, що саме узгодив Конгрес. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/donbass-realii/28853777.html> (дата звернення: 15.09.2021)
26. Політична енциклопедія. Київ: Парламентське видавництво, 2011. 810 с
27. Подальше поглиблення всеосяжного партнерства між В'єтнамом і США. Vietnam.Vnanet. URL: <https://vietnam.vnanet.vn/russian>. (дата звернення: 15.09.2021)
28. Прокопчук Д. США розкритикували дії Росії в Азовському морі та Керченській протоці URL: <https://p.dw.com/p/3445H> (дата звернення: 15.09.2021)
29. У Києві відреагували на призначення Волкера спецпредставником по Україні; Він вже вийшов на контакт з українською стороною і, швидше за все, прибудемо до Києва разом з Тіллерсоном. URL <https://tyzhden.ua/News/196064> (дата звернення: 15.09.2021)
30. У Колумбії виробництво наркотиків сягнуло рекорду. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-45584080> (дата звернення: 15.09.2021)

31. Капітоненко М.Г. «Великі держави» у світовій політиці. Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Сер. Міжнародні відносини. 2007. Вип. 35-36. С. 12-16.
32. Росіяни атакували український корабель на Азові: деталі інциденту. URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/news-46334160> (дата звернення: 15.09.2021)
33. Сааков В. Уперше енергоблок української АЕС запрацював лише на американському паливі. URL <https://p.dw.com/p/31nOd> (дата звернення: 15.09.2021)
34. Соловей І. Як світ відреагував на напад Росії на українські судна. URL https://lb.ua/world/2018/11/27/413467_yak_svit_vidreaguvav_napad_rosii.html (дата звернення: 15.09.2021)
35. США і Куба заявили про нормалізацію відносин. URL: https://www.bbc.com/ukrainian/politics/2014/12/141217_obama_castro_usa_cuba_it (дата звернення: 15.09.2021)
36. Трамп: візит Меркель пройшов «відмінно», хоча Німеччина нам сильно заборгувала. ІА EADaily URL: <https://eadaily.com/ru/news/2017/03/18/tramp-vizit-merkel-proshel-otlichno-hotya-germaniya-nam-silno-zadollzhala> (дата звернення: 15.09.2021)
37. Президент Трамп і сім змін, які він принес миру. URL: <https://www.bbc.com/russian/features-39726665> (дані звернення: 15.09.2021)
38. Трамп підписав нові санкції проти РФ: яка реакція Порошенка: URL: <https://www.5.ua/polityka/tramp-pidpysav-sanktsii-protu-rf-151766.html> (дата звернення: 15.09.2021)
39. Трамп нарешті підписав закон про нові санкції проти Росії. URL: <https://www.unian.ua/politics/2062129-tramp-nareshti-pidpisav-zakon-pro-novi-sanktsiji-proti-rosiji.html> (дата звернення: 15.09.2021)

40. Трамп оголосив про скасування договору щодо поліпшення відносин із Кубою. URL: https://lb.ua/world/2017/06/16/369335_tramp_obyavil_otmene_dogovora.html (дата звернення: 15.09.2021)
41. Трамп підписав указ, що забороняє в'їзд сирійським біженцям до Сполучених Штатів. URL: <https://ukrainian.voanews.com/a/tramp-ukaz-zaborona-viizdu-do-ssha-syriiskym-bizhentsiam/3696681.html> (дата звернення: 15.09.2021)
42. Мищенко О. Саміт АСЕАН: Трамп зустрівся з Дутерте. Deutsche Welle. URL: <https://p.dw.com/p/2nVRI> (дата звернення: 15.09.2021)
43. Мазур Є. Зустріч Порошенка з Трампом: президенти, інтриги і процес: URL: https://24tv.ua/zustrich_poroshenko_i_trampa_pidsumki_zustrichi_n831820 (дата звернення: 15.09.2021)
44. Міністерство економіки України. URL: <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=uk-UA&id=76438c62-5e54-4931-ad98-7fe59d004a2a&title=ZovnishniaTorgivliaUkrainiTovaramiTaPoslugamiU2020-Rotsi&isSpecial=true> (дата звернення: 15.11.2021)
45. Епоха Дональда Трампа добігла кінця. Ось як він «повертав Америці велич» — у 12 ключових подіях. URL: <https://hromadske.ua/posts/epoha-donald-trampa-dobigla-kincy-os-yak-vin-povertav-americi-velich-u-12-klyuchovih-podiyah> (дата звернення: 15.09.2021)
46. Христофоров В. Укрзалізниця і КВБЗ почали випробування нового тепловоза GE. URL: <http://uprom.info/es/noticias/carros/ukrzalznitsya-i-kvzbz-pochali-viprobuvannya-novogo-teplovoza-ge-trizub-foto-video/> (дата звернення: 15.09.2021)
47. Царьов В. До України вперше прибуває торгова місія з 12-ти великих компаній США. URL: <http://uprom.info/news/ekonomika/do-ukrayini-vpershe-pribuvaye-torgova-misiya-z-12-ti-velikih-kompaniy-ssha/> (дата звернення: 15.09.2021)

48. Чи дотримався Трамп обіцянок, які давав під час предвиборчої кампанії? URL: <https://www.bbc.com/ukrainian/features-46937839> (дата звернення: 15.09.2021)
49. Жигалов Г. США для України— стратегічний союзник чи ситуативний URL <https://www.radiosvoboda.org/a/us-ukraine-relations/29445842.html>. (дата звернення: 15.09.2021)
50. Жолобович І. Нові санкції проти Росії: Путін переграв сам себе? URL: https://24tv.ua/novi_sanktsiyi_proti_rosiyi_putin_peregrav_sam_sebe_n848633 (дата звернення: 15.09.2021)
51. Шейко Ю. Під погрози Трампа: чого ЄС досягнув за рік оборонної співпраці. URL: <https://p.dw.com/p/3IVI6> (дата звернення: 15.09.2021)
52. Airman Donald Hudson. Yokota.AF.mil. Trump Visits Yokota URL: <https://www.yokota.af.mil/News/Article-Display/Article/1363208/trump-visits-yokota/> (дата звернення: 15.09.2021)
53. Alan Rappeport. In New Slap at China, U.S. Expands Power to Block Foreign Investments. The New York Times URL: <https://www.nytimes.com/2018/10/10/business/us-china-investment-cfius.html> (дата звернення: 15.09.2021)
54. Andy Greenberg. How Not To Prevent a Cyberwar With Russia URL: <https://www.wired.com/story/russia-cyberwar-escalation-power-grid/> (дата звернення: 15.09.2021)
55. By David Blumental, Steven Croley, and Hui Xu, of Latham & Watkins. CFIUS and Chinese Investments in the United States—A Closed Door? Latham & Watkins Corporate Department. URL: <https://www.lw.com/thoughtLeadership/CFIUS-chinese-investments-united-states-reprint> (дата звернення: 15.09.2021)

56. Bartłomiej Znojek. The Trump Administration's Latin America Policy. URL: https://pism.pl/publications/The_Trump_Administration_s_Latin_America_Policy (дата звернення: 15.09.2021)
57. Bob Woodward. Fear Trumps in the White House. 2020. 400 с.
58. Christopher Miller URL: <https://www.rferl.org/a/javelin-missile-delivery-ukraine-us-confirmed/29200588.html> (дата звернення: 15.09.2021)
59. Catlin E. (2019), Politico: Trump holds up Ukraine military aid meant to confront Russia, available at: URL:<https://www.politico.com/story/2019/08/28/trump-ukraine-military-aid-russia-1689531> (дата звернення: 15.09.2021)
60. China told the Houston consulate to close. Northwest Arkansa. URL: <https://www.nwaonline.com/news/2020/jul/23/china-told-to-close-houston-consulate/>(дата звернення: 15.09.2021)
61. Chandler Adam. More American Weapons for ISIS. URL: <https://www.theatlantic.com/international/archive/2014/10/american-weapons-find-their-way-to-isis-again/381733/> (дата звернення: 15.09.2021)
62. Cohen, Jared. How to Prevent a Cyberwar. URL: <https://www.nytimes.com/2017/08/11/opinion/cyberwar-cybersecurity-russia-us.html> (дата звернення: 15.09.2021).
63. Dave Boyer. Donald Trump signs law authorizing China sanctions over Hong Kong crackdown. The Washington Times. URL: <https://www.washingtontimes.com/news/2020/jul/14/donald-trump-signs-law-authorizing-china-sanctions/> (дата звернення: 15.09.2021)
64. Doug Stokes. Trump, American hegemony and the future of the liberal international order. International Affairs, (2018), p. 137. (дата звернення: 15.09.2021)
65. Donald Tramp: Foreign policz speech puuyles media. URL: <https://www.bbc.com/news/world-36158645> (дата звернення: 15.09.2021)

66. Donald Trump's executive order on immigration – the full text. URL: <https://www.theguardian.com/us-news/2017/jan/27/donald-trump-executive-order-immigration-full-text> (дата звернення: 15.09.2021)
67. Giulia Paravicini. Angela Merkel: Europe must take ‘our fate’ into own hands. URL: <https://www.politico.eu/article/angela-merkel-europe-cdu-must-take-its-fate-into-its-own-hands-elections-2017/> (дата звернення: 15.09.2021)
68. EU recovery fund: how the plan will work | Free to read. URL: <https://www.ft.com/content/2b69c9c4-2ea4-4635-9d8a-1b67852c0322> (дата звернення: 15.09.2021)
69. Kevin Yao. China’s economy seen growing 6.8 percent in 2017 and 6.7 percent in 2018: Reuters pool, [Електронний ресурс] Reuters pool. URL: <https://www.reuters.com/article/us-china-economy-gdp/chinaseconomy-seen-growing-6-8-percent-in-2017-and-6-4-percent-in-2018-reuters-pollidUSKBN1CT0FO> (дата звернення: 15.09.2021)
70. Mark Landler. Trump’s Grueling Asia Trip: 5 Nations, 12 Day. The New York Times Company. URL: <https://www.nytimes.com/2017/11/03/us/politics/trump-asia-summit.html> (дата звернення: 15.09.2021)
71. Michael Riley and Jordan Robertson [Електронний ресурс] // Russian Hacks on U.S. Voting System Wide Than Previously Known. URL: https://www.bloomberg.com/news/articles/2017-06-13/russian-breach-of-39-states-threatens-future-u-s-elections?cmpid=socialflow-twitter-business&utm_content=business&utm_campaign=socialflow-organic&utm_source=twitter&utm_medium=social (дата звернення: 15.09.2021)
72. Michael R. Gordon. Russian Has Deployed Missile Barred by Treaty. U.S. General Tells Congress URL: <https://www.nytimes.com/2017/03/08/us/politics/russia-inf-missile-treaty.html> (дата звернення: 15.09.2021)

73. Michal Wolff. *Landslide: the final days of the Trump Presidency*. 2021. 336 с.
74. G7 a Taormina, è ufficiale. Renzi chiama da Boston il sindaco Giardina: «Il vertice si farà nella Perla» URL: <http://www.blogtaormina.it/2016/04/01/g7-taormina-ufficiale-renzi-chiama-boston-sindaco-giardina-vertice-si-fara-nella-perla/221255/> (дата звернення: 15.09.2021)
75. National Security Strategy of the United States of America. Embassy in Georgia. URL: <https://ge.usembassy.gov/2017-national-security-strategy-united-statesamerica-president> (дата звернення: 15.09.2021)
76. National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine, Press release on study of immigration's economic and fiscal impacts, Sept. 21, 2020. URL: <https://www.politifact.com/factchecks/2018/jan/23/donald-trump/does-immigration-policy-impose-300-billion-annual/> (дата звернення: 15.09.2021)
77. Jake Maxwell Watts, Chuin-Wei Yap and Jacob M. Schlesinger. Trump, Xi Push Opposing Views on Trade. *The wall street journal*. URL: <https://www.wsj.com/articles/trump-declares-new-world-trade-order-1510300438?mod=djemCapitalJournalDaybreak> (дата звернення: 15.09.2021)
78. Jeff Smith. China's Belt and Road Initiative: Strategic Implications and International Opposition. *The Heritage Foundation*. URL: <https://www.heritage.org/asia/report/chinas-belt-and-road-initiative-strategic-implications-and-international-opposition>(дата звернення: (15.09.2021)
79. John R. Alden (1989). *A History of the American Revolution*. Da Capo Press. с. 188–90
80. John Bolton. *The Room Where It Happened: A White House Memoir*. 2020. 672с
81. Jonathan Lemier. On eve of Asia trip, Trump pays visit to Pearl Harbor. *AP NEWS*. URL: <https://apnews.com/article/hawaii-japan-donald-trump-ap-top->

news-world-war-ii-1e7446180f5e4f03b6aece122a6a7650 (дата звернення: 15.09.2021)

82. John Woolley and Gerhard Peters. The President's News Conference With Prime Minister Shinzo Abe of Japan in Tokyo, Japan. The American Presidency Project. URL: <https://www.presidency.ucsb.edu/documents/the-presidents-news-conference-with-prime-minister-shinzo-abe-japan-tokyo-japan-0> (дата звернення: 15.09.2021)

83. John Gramlich. How Trump's judge appointments compare with other presidents | Pew Research Center. URL: <https://www.pewresearch.org/fact-tank/2021/01/13/how-trump-compares-with-other-recent-presidents-in-appointing-federal-judges/> (дата звернення: 15.09.2021)

84. U.S., Romania Chart 10-Year Road Map for Military Cooperation. U.S. Department of Defense. URL: <https://www.defense.gov/Explore/News/Article/Article/2376797/us-romania-chart-10-year-road-map-for-militarycooperation/> (дата звернення: 15.09.2021)

85. U.S. President Donald Trump to Make State Visit to Korea in Early November. URL: <https://english1.president.go.kr/BriefingSpeeches/Briefings/109> (дата звернення: 15.09.2021)

86. US, Greece Sign Revised Defense Cooperation Agreement. News & World Report. URL: <https://www.usnews.com/news/world/articles/2019-10-05/us-greece-sign-revised-defense-cooperation-agreement> (дата звернення: 15.09.2021)

87. Lucas Tomlinson and Hollie McKay. Navy jet shoots down Syrian warplane that attacked US-backed rebels URL: <https://www.foxnews.com/world/navy-jet-shoots-down-syrian-warplane-that-attacked-us-backed-rebels> (дата звернення: 15.09.2021)

88. Jake Maxwell Watts, Chuin-Wei Yap and Jacob M. Schlesinger. Trump, Xi Push Opposing Views on Trade. The wall street journal. URL:

<https://www.wsj.com/articles/trump-declares-new-world-trade-order-1510300438?mod=djemCapitalJournalDaybreak> (дата звернення: 15.09.2021)

89. Pia Lee-Brago. Trump to skip East Asia Summit. Philstar global Headliners. URL: <https://web.archive.org/web/20171026010706/http://www.philstar.com:8080/headlines/2017/10/26/1752605/trump-skip-east-asia-summit>. (дата звернення: 15.09.2021)

90. Paul Mozur and Raymond Zhong. Huawei and China, Facing U.S. Charges, Have Few Ways to Retaliate. The New York Times. URL: <https://www.nytimes.com/2019/01/29/technology/huawei-indictment-criminal-charges.html> (дата звернення: 15.09.2021)

91. Presidents Trump, Macron celebrate their countries' close ties. U.S. EMBASSY IN FRANCE. URL: <https://fr.usembassy.gov/presidents-trump-macron-celebrate-their-countries-close-ties/> (дата звернення: 15.09.2021)

92. Trump threatens tariffs against 'foolish' Macron. BBC News. URL: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-49131301> (дата звернення: 15.09.2021)

93. Trudeau is the 3rd leader hosted by Trump: Here's how the first 2 meetings went. CBC News. URL: <https://www.cbc.ca/news/politics/trump-trudeau-may-abe-1.3978697> (дата звернення: 15.09.2021)

94. The United States handed over Island-class patrol boats to the Naval Forces of Ukraine. President of Ukraine Petro Poroshenko Official website. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/ssha-peredali-vijskovo-morskim-silam-ukrayini-patrolni-kater-49982> (дата звернення: 15.09.2021)

95. The Three Seas Initiative explained. URL: <https://www.atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/the-three-seas-initiative-explained-2/> (дата звернення: 15.09.2021)

96. The Second Immigration Order, entitled "Improving Public Safety in the Interior of the United States". URL: <https://www.whitehouse.gov/the-press->

office/2017/01/25/presidential-executive-order-enhancing-public-safety-interior-united (дата звернення: 15.09.2021)

97. Turkey's Downing of Russian Warplane- What We Knows. URL: <http://www.bbc.com/news/worldmiddle-east-34912581> (дата звернення: 15.09.2021)

98. Office of the United States Trade Representative URL: <https://ustr.gov/countries-regions/europe-middle-east/russia-and-eurasia/ukraine> (дата звернення: 15.09.2021)

99. Xinjiang: US sanctions on Chinese officials over 'abuse' of Muslims. BBC NEWS. URL: <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-53355697> (дата звернення: 15.09.2021)

100. Rachel Lewis. President Trump Is Visiting Paris on Bastille Day. Here's Why That Matters. URL: <https://time.com/4854413/bastille-day-2017-donald-trump-macron-france-paris/> (дата звернення: 15.09.2021)

101. Remarks by President Trump to the 75th Session of the United Nations General Assembly. The White House. URL: <https://trumpwhitehouse.archives.gov/briefings-statements/remarks-president-trump-75th-session-united-nations-general-assembly/> (дата звернення: 15.09.2021)

102. Robert D. Blackwill and Ashley J. Tellis. Revising the U.S. Grand Strategy Toward China. Council on Foreign Relations. URL: https://carnegieendowment.org/files/Tellis_Blackwill.pdf. (дата звернення: 15.09.2021)

103. Rusudan Zabakhidze. United States partnerships with Georgia and Ukraine: Prospects for advancing military cooperation. URL: <https://www.mei.edu/sites/default/files/2021.pdf> (дата звернення: 15.09.2021)

104. Russian-trade.com. Внешняя торговля России с США за 9 месяцев 2017 г. URL: <http://russian-trade.com/reports-and-reviews/2017-12/vneshnyaya-torgovlya-rossii-s-ssha-za-9-mesyatsev-2017-g/> (дата звернення: 15.09.2021)

105. Hillel R. Smith. Immigration Laws Regulating the Admission and Exclusion of Aliens at the Border. Congressional Research Service URL: <https://crsreports.congress.gov/product/pdf/LSB/LSB10150> (дата звернення: 15.09.2021)

106. Report on Arctic Policy. International Security Advisory Board. URL: <https://www.state.gov/documents/organization/262585.pdf> (дата звернення: 15.09.2021)

107. Russian-trade.com. Внешняя торговля России с США за 9 месяцев 2017 г. URL: <http://russian-trade.com/reports-and-reviews/2017-12/vneshnyaya-torgovlya-rossii-s-ssha-za-9-mesyatsev-2017-g/> (дата звернення: 15.09.2021)

108. Swanson Ana. U.S.-China Trade Deficit, Hits Record, Fueling Trade Fight. The New York Times. URL: <https://www.nytimes.com/2018/02/06/us/politics/us-chinatrade-deficit.html> (дата звернення: 15.09.2021)

109. Verification and monitoring in the Islamic Republic of Iran in light of United National Security Council resolution 2231. URL: <https://www.iaea.org/sites/default/files/gov2017-35.pdf> (дата звернення: 15.09.2021)

110. Zalmay Khalilzad. Trump and a bipartisan foreign policy. с. 79-90 Whimsical, uninformed': French ambassador's parting verdict on Trump. URL: <https://www.theguardian.com/us-news/2019/apr/19/whimsical-uninformed-french-ambassadors-parting-verdict-on-trump>(дата звернення: 15.09.2021)

111. Will Trump's major foreign policy legacy be Israel and Palestine? | US foreign policy | The Guardian. URL: <https://www.theguardian.com/us-news/2020/nov/19/will-trumps-major-foreign-policy-legacy-be-israel-and-palestine> (дата звернення: 15.09.2021)

Diana Lysenko

"US foreign policy under president Donald Trump"

Summary

This master's thesis is presented for defense in the specialty "International Relations" at the Yuriy Fedkovych National University of Chernivtsi.

The relevance of the study The relevance of the study due to the end of the Cold War and the collapse of the Soviet Union, the United States remained after the war after the world's largest superpowers, both economically and policy. Due to its geopolitical position, US foreign policy has a significant impact on international processes.

For many years, the personality of the famous businessman and showman Donald Trump has been the subject of much controversy and debate. The newly elected president is considered one of the most scandalous figures in the political Olympus. He can rightly be considered a very atypical member of the US political elite.

However, thanks to competent leadership, personal charisma, a well-planned election campaign, as well as very immodest promises, Trump bypassed the candidate from the Democratic Party Clinton and became the 45th President of the United States. The aggressive nature of Trump's policy is its previous willingness to initiate matters on its own, which is a departure from past practices in the administration.

The subject of the study to study the priority directions and implementation of US foreign policy during the presidency of Donald Trump, as well as to determine the consequences of the Trump administration's policy during the period under study.

This goal defines the following **objectives of the study**:

- To reveal theoretical approaches to US foreign policy and to characterize the source base of the study. (This task is implemented in Section 1);
- Identify the features of Trump's policy on US-China relations and the Asia-Pacific region (This task is implemented in Section 2);

- Describe the policy of the Trump administration towards Europe(This task is implemented in Section 3);

- Analyze US migration policy during Trump's presidency(This task is implemented in Section 4);

- To establish the nature of relations and cooperation between the United States and Russia and Ukraine. (This task is implemented in Section 5);

The chronological framework of the study covers from 2017 to 2021, the period of Donald Trump as the 45th President of the United States.

Research methods. A number of general scientific and special methods were used to solve the set goals and objectives.

The research methodology is based on methodological synthesis, which includes systemic, historical, comparative, descriptive and other methods of mastering reality. The dialectical approach is used as the leading one.

The institutional method and content analysis were also used in the work.

The structure of the study. This work consists of an introduction, five chapters, a list of sources used, annotations.

The main themes that are brought to the defense.

Throughout the history of the United States, there have been various election campaigns and candidates, but 2016 turned out to be ours and interesting. Donald Trump is unique in his nomination from the Republican Party and his next political presidency in America. Despite saying and doing things that many thought ruined him, he insisted and eventually won the 2016 U.S. presidential election.

Beginning his presidency, Donald Trump continued the policies of his predecessor, Barack Obama, and embarked on a 12-day tour of the Asia-Pacific region. The Asia-Pacific region is one of the main directions of US foreign policy.

The New Transatlantic Agenda, which was launched at the Madrid summit in 1995, carried the cooperation forward. The NTA contains four broad objectives for

U.S.-EU collaboration: promoting peace and stability, democracy and development around the world; responding to global challenges.

Together the US and EU dominate global trade, they play the leading roles in international diplomacy and military strength. What each one says matters a great deal to much of the rest of the world. Both the US and the majority of EU member states are members of the North Atlantic Treaty Organization. And yet they have regularly disagreed with each other on a wide range of specific issues, as well as having often quite different political, economic, and social agendas. Since the EU does not have a fully integrated foreign policy, relations can be more complicated when the member states do not have a common agreed position, as EU foreign policy was divided during the Iraq War. Understanding the relationship today means reviewing developments that predate the creation of the European Economic Community (precursor to today's European Union).

In office, the Trump administration has proposed and implemented policies on a wide range of immigration issues, from asylum to deportation, resettlement, and reception from some Muslim-majority countries.

Immigration policy, including illegal immigration to the United States, was a signature issue of former U.S. president Donald Trump's presidential campaign, and his proposed reforms and remarks about this issue generated much publicity. Trump has repeatedly said that illegal immigrants are criminals. Despite Trump never explicitly mentioning correlation, critics have argued that there is an increasing amount of evidence that immigration does not correlate with higher crime rates.

Under pressure from the Trump Administration, Mexico and other Latin American countries strengthened their efforts to stop illegal immigration to the U.S.

The United States cooperation with the Russian Federation has grown significantly since 2016. But despite the fact that the United States is gradually re-establishing ties with Russian companies - this does not allow it to return to the relationship that existed before 2014. The United States supports previous sanctions

against the Russian Federation, but does not recognize the annexation of the Crimeanpeninsula.

In the days between Trump, there have been many ups and downs in US-Ukraine relations, and it often seemed that the Trump administration and Congress were on opposite sides when it came to Ukraine. Some different positions were formulated by members of the administration and the president himself.